

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 158.
1938. július 20., szerda.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Perioadice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

Világszerte mélységes részvét nyilatkozik meg Maria anyakirályné elhunyta alkalmából

A temetés nagyszabású előkészületei. — A kormány és a külföldi államfők részvét-nyilatkozatai. — Héthónapos mély gyász a királyi udvarban. — A világsajtó kegyeletes visszhangja

Vasárnap helyezik örök nyugalomra Curtea de Argesben az elhunyt Maria királynét

Fekete lobogók erdeje borult az elmúlt nap folyamán az egész országra. Maria királyné elhunytá miatt a nagy középületeken éppúgy, mint a kis, földszintes házakon fekete leplek kerültek a nemzetiszínű lobogók mellé, annak az országos gyásznak szimbólumaként, amely a lelkeket betölti.

Sinaiban megkezdődtek a nagyszabású előkészületek a királyi temetés grandiózus pompájának kibontakozására. A fejedelmek világszerte részvét-nyilatkozataikkal tolmácsolják az egyes uralkodóházak együttérzését a királyi udvar gyászában, s miatt a diplomaták egymást követik a szomorú tiszteletadásban, megkezdődött a köznépgyászoló tömegeknek meghatott felvonulása is az elhunyt királyné ravatalához, hogy elbúcsúztassák a népet és a nemzet nagy halottját. A rendkívüli eseményekről szóló jelentéseinket, melyekben kibontakozni kezd az országos gyász jelentőségének képe világviszonylatokban is, alább csoportosításaink szerint foglaltuk össze:

I.

A kormány részvét-nyilatkozata:

Bucurestből jelentik: Maria anyakirályné elhunytá alkalmából Miron Cristea miniszterelnök patriarcha fejezte ki a kormány részvétét Őfelsége II. Carol király előtt. A miniszterelnök-patriarcha a következőket mondotta:

— Felséges Uram! A kormány és vele együtt az egész ország a legmélyebb részvétől áthatva fordul Felségedhez, hogy együttérzését jelezze ki a rajongásig szeretett anyja és Mihai nagyvajda számára a legjobb nagynyanya elvesztéséért. Kérjük a Mindenhatót, hogy adjon elég testi és lelki kimerőt ennek a súlyos csapásnak könnyű elviselésére, mert az a legborzalmasabb csapás, amikor a gyermeknek el kell viselni annak a lénynek az elvesztését, aki számára legdrágább a földön. Szolgáljon vigaszul az a tény, hogy a román nép beirta az elhunyt nevét a kiválasztottak nagy könyvébe az elismerés örök emlékeként. Adjon a Mindenható örök nyugalmat az elköltözöttnek!

Maria anyakirályné utolsó kívánságának megfelelően a miniszterelnök-patriarcha hatalmas vörös rózsakoszort helyezett el a katafalkra és ezután a kormány tagjai egymásután léptek a katafalkhoz és mindegyik egy-egy szál vörös gladiolist helyezett el a koporsóra.

II.

Megindult a tömegek zarándoklata a királyné ravatalához

Az egész éjszaka zuhogó eső ellenére a környékbeli falvak népe ezrével jött Sinaiba, hogy az elhunyt anyakirályné katafalkja előtt imádkozzon. Már kora hajnalban hatalmas tömeg vette körül a kastélyt, hogy utolsó üdvözlését hozza Maria királynénak. A tömeg türelmetlenül várta a pillanatot, amikor bebocsátást nyert a kastély nagy előcsarnokába. A felséges asszony ravatalát ugyanott állították fel, ahol ezelőtt tizenegy esztendővel I. Ferdinánd király koporsója feküdt. A hatalmas katafalk felállításán egész éjszaka dolgoztak.

Maria királyné utolsó pillanataiban az állandóan mellette levő udvarhölgy a halotti szentségek felvétele után égő gyertyát tartott a haldokló feje fölött. A nagybeteg ágyánál az utolsó pillanatokig jelen volt Őfelsége II. Carol király, Mihai nagyvajda, Elisabeta hercegnő és a kezelő orvosok.

Egy utolsó fájdalmas sóhajtás és a lélek elhagyta az anyakirályné testét. A fájdalmas hírt harangzugással, a nemzeti lobogó és a Szász-Köburg ház zászlajának félárbocra eresztésével adták hírül a világnak.

Az anyakirályné életének utolsó perceiről hivatalos helyről a következőket jelentik:

Maria anyakirályné hétfőn délelőtt tizenegy órakor ismét nagy belső vérzést kapott és ennek következtében ereje egyre csökkent. Hat órán keresztül folyt a haláltusa. A felséges asszony szervezete csodálatos keménységgel küzdött az elkerülhetetlen végzet ellen. Őfelsége a király, könnyezve állt haladó édesanyja virágokkal elárasztott szobájában. Fél 6-kor a haldokló anyakirályné ágya körül állók néma meghatottsággal látták, hogy a Felséges asszony nem lélezik többé és mire az orvos fölébe hajolt, már a szíverése is megszűnt. Beállott a halál! Ebben a szomorú órában érkezett meg a helyszínre Miron Cristea patriarcha-miniszterelnök, aki néma fohással kísérte az elszálló lélek utolsó pillanatait. A gyászeset délután 5 óra 38 perckor következett be. Őfelsége II. Carol király és nővére Elisabeta hercegnő, valamint az ország főpapja miniszterelnöke, térdre borulva imádkoztak az elhunyt anyakirályné lelki üdvéért.

Petrescu-Comnen külügyminiszter a hírvétele után nyomban értesítette Cassulo Andree apostoli nunciust és a diplomáciai testület tagjait. Cassulo nuncius azonnal kihallgatást kért Petrescu Comnen külügyminisztertől és

ugy a maga, mint a diplomáciai kar nevében mélységes részvétét fejezte ki afölött a nagy veszteség fölött, amely az uralkodót, a királyi házat és az országot érte.

III.

Ibolya-drapériás gyászvonat

szállítja Bucuresibe a királyné koporsóját

Csütörtökön reggel 8 órakor különvonaton szállítják el Maria anyakirályné holttestét Sinaiból. A különvonat minden egyes kocsiját az elhunyt végső akaratának megfelelően ibolyaszínes drapériával fogják feldíszíteni, hasonló gyászpompába öltöztetik a sinaiai pályaudvart, a bucurestli-északi pályaudvart, ahova a különvonat bejut, valamint a közbeeső pályaudvarokat is.

Maria anyakirályné holttestét ma szállították át a Pelisor-kastélyból a Peles-kastélyba. A gyászmenetet a lelkészek sorfala nyitotta meg, ezután következett a koporsó, amelyet az anyakirálynéről elnevezett 4-ik Roșiori-ezred tisztikarának küldöttsége vállon vitt. A menetben Őfelségét, Mihai nagyvajda, Elisabeta hercegnő, Miron Cristea miniszterelnök-patriarcha, a kormány tagjai, valamint a királyi udvar több magasrangú tisztviselője követte. Tegnap reggel érkezett meg Sinaiba gépkocsin Ileana főhercegnő és férje Habsburg Antal főherceg.

IV.

A királyasszony szíve

a balcici tengerparton...

Ma nyitják ki Maria anyakirályné végrendeletét, amit még 1929-ben készített. Ugy hiszik, hogy a Felséges Asszony szóval hangoztatott akaratoként a végrendeletben is szerepel az az óhaja, hogy szívét egy urnába zárják és azt helyezzék el a tenger partján lévő balcici kastélyban, arra a helyre, amely az elhunyt királynénak a legtöbb örömet szolgáltatotta.

A Roșiori-ezred tisztikarának 12 tagja áll diszorséget a ravatalnál.

Ma reggel érkezett meg Sinaiba a kor-

mány valamennyi tagja. Nyomban a Folsorkastélyba indultak, hogy részvétüket fejezzék ki Őfelsége H. Carol király előtt. A ravatalnál Miron Cristea miniszterelnök patriarcha gyászistentiszteletet tartott, amelynél a helyi papság segédkezett.

Az elhunyt anyakirályné holttestét tegnap este dr. Vasiliu orvos bebalzsamozta. A királyné elhalálzásáról szóló bizonyítványt maga Victor Iamandi igazságügyminiszter állította ki, Iovan Dudics, Jugoszlávia bucarestii követe néhány napos szabadságra Bécsbe utazott és amikor tudomást szerzett a gyászról, nyomban visszatért szabadságáról és holnap este 10 óra 30 perckor már meg is érkezik Bucurestibe.

A légügyi és tengerészeti minisztérium közli, hogy Maria anyakirályné elhunytá folytán a repülők és tengerészek szentjének július 20-ra tervezett megünneplése elmarad.

V.

A csütörtöki temetés grandiózus gyászpompája

A királyi ház minisztere közli: Legmagasabb rendeletre Maria anyakirályné temetési programját a következőkben állapították meg: Július 19-ikén, délelőtt 11 órakor az elhunyt királyné földi maradványait a Peles-kastélyban ravatalozzák fel. A lakosság délután két órától este hét óráig vonulhat el naponta a ravatal előtt. Csütörtökön a királyné koporsóját a fővárosba viszik és a cotro-

ceni-palotában ravatalozzák fel, ahol július 24-ig marad és ezalatt az idő alatt a közönség leróhatja kegyeletét. Július 24-ikén a temetési menet a cotroceni-i királyi pályaudvarig kíséri a koporsót, ahol a gyászvonatra helyezik és még ugyanaznap Curtea de Argesban helyezik örök nyugalomra. A királyi udvartartás hat hónapig terjedő gyászt tart és ebből három hónap szigorú gyász. A királyi palotában féláróóra bocsátották a nemzeti lobogót.

A kormánynak Őfelségéhez intézett részvét-távirata a következőképpen szól:

— „Fájdalmas megdöbbenéssel állunk a koporsó előtt, amely Felsőes Urunk édesanyjának földi maradványait foglalja magában. Fogadjon Felsőes nagy fájdalomnak némi enyhítéseként mélyes együltérzésünk kifejezését”.

A táviratot Miron Cristea miniszterelnök-patriarcha és a kormány valamennyi tagja aláírta.

Fekete túll

gyászlobogóra
három minőségben

I. Motiu

divatruházában, Str. Metianu
66 Piața Avram Iancu SAIBOK.
Telefon: 27-10.

VI.

A részvét impozáns megnyilatkozásai

Kora estétől kezdve a külföldi diplomaták megjelentek a kastélyban és beirták nevüket. Külföldről számos részvétávirat érkezett. Lebrun francia köztársasági elnök, VI. György angol király és neje, Benes Eduard csehszlovák köztársasági elnök és mások fejezték ki részvétüket Őfelségének.

A temetési szertartásokra bejelentették megjelenésüket a következő küldöttségek: Franciaország, Jugoszlávia, Csehszlovákia, Anglia és Olaszország.

Dél felé a borus ég kiderült Sinaiában, egy órakor a hatalmas tömeg megkezdte elvonulását a ravatal előtt.

A légügyi és tengerészeti miniszter a következő táviratot küldötte Őfelsége H. Carol királynak:

— A szeretett királyné ravatala előtt letérdelve, a pilóták s tengerészek mélyes megrendüléssel hódolnak a Felsőes asszony emléke előtt. Ő volt az, aki a nagy egységesítő király mellett a dicsőség lapjait írta be nemzetünk történetébe. Szorosan a trón körül tömörülve, a fájdalom eme pillanataiban hitükről és hódolatukról biztosítják Felsőesedet. Paul Teodorescu tábornok, légügyi és tengerészeti miniszter.

A francia, lengyel, német és magyar sajtó részvéte

Az egész francia sajtó őszinte részvét hangján számol be Maria anyakirályné haláláról. A lapok közlik a királyné fényképét és részletes életrajzi adatait. A Le Journal megállapítja, hogy Maria anyakirályné halálával Nagyrománia megalapításának legnagyobb személyisége száll a sirba. A továbbiak során a legnagyobb elismerés hangján ír Romániáról és a román népről. A román népről megállapítja, hogy ennek a nagy történelmi aktusnak gyakorlati megvalósítója volt. A Le Figaro ezeket írja: Ha Franciaország jobban átérzi azt a csapást, ami a román nemzetet érte Maria anyakirályné elhunytával, ennek oka az, hogy a francia nép szemtanúja volt annak a nagy történelmi ténykedésnek, amit ez a királyné népének nyújtott. Ki sugalmazott céltudatos cselekvést népének, amikor történelmi választásra került? Maria királyné. Ki adott erőt a népnek a háboruban való kitartásra? Maria királyné.

Az egész lengyel sajtó hosszú cikkeket szentel Maria anyakirályné életével kapcsolatosan. A lapok kibangsulyozzák, hogy az el-

hunyt királyné egyike volt az európai uralkodócsaládok legkiemelkedőbb személyiségeinek. Különösképpen kiemelik Maria királyné ténykedését fogadott hazájának szellemi és kulturális életének emelésében.

— Az egész lengyel nemzet — írja a Gazetta Polska — osztozik a baráti nemzet gyászában és megpróbáltatásában.

Valamennyi varsói középületre kitűzték a gyászlobogókat.

A német sajtó hosszasan foglalkozik azokkal a fájdalmas eseményekkel, amelyek Romániát Maria királyné halálával érték. A lapok megemlékeznek a Felsőes halott kiváló képességeiről, amivel nagyban hozzájárult ahhoz, hogy Románia neve fényesebben ragyogjon Európában.

A külföld visszhangja

Belgrád. Maria anyakirályné halálának híre nagy gyorsasággal terjedt el a jugoszláv fővárosban és az egész országban. Az esemény óriási megdöbbenést keltett, mert Jugoszlávia lakossága a legnagyobb szefetettel és ragaszkodással viseltetett Marioara jugoszláv királyné édesanyja iránt. A politikai és társadalmi élet előkelőségei személyesen és telefon útján fejezték ki részvétüket a belgrádi román követségen. A gyász hírt a jugoszláv lapok plakáton adták a közönség tudomására. Mély szomorúsággal állott a kirakatok előtt a tömeg, tárcsázta a nagy uralkodónő halálának körülményeit.

Jugoszlávia képviselőtében Stojadinovic miniszterelnök vesz részt Maria anyakirályné temetésén. A jugoszláv királyi-család közeli rokonságára való tekintettel minden valószínűség szerint Pavle régensherceg is részt vesz a temetésen, amelyen megjelenik természetesen Marioara jugoszláv anyakirályné is.

A Berliner Tageblatt írja:

A Berliner Tageblatt többek között a következőket írja:

— Maria anyakirályné halálával Európa életéből a legtragikusabb és legrokonszenvesebb személyiség tűnik el. A királyné lényét erős dinamizmus és ritka energia uralta és ez trónra lépésének pillanatától kezdve nyilvánult minden ténykedésében egészen halála órájáig. Elragadó természetével állandóan Felsőes ura I. Ferdinand király mellett állott. Leginkább arra volt büszke, hogy az uralkodó-családot megszerettette a nép minden rétegével. Kiváló irodalmi ér-

zékkel volt megáldva, teljes mértékben Felsőes elődje, Carmen Sylva nyomdokába lépett. Számos munkája megírásával elérte azt, hogy a román nép lelkét megismerték és meghecsülték egész Európában.

A Frankfurter Zeitung kiemeli, hogy Maria királyné halálával történelmi arányú és jelentőségű személyiség távozott el az élők sorából.

Prága méltatásai

Az egész csehszlovák és német sajtó a legmélyebb megrendüléssel tudósítja Románia nagy gyászát: meghalt Maria királyné. A legtöbb lap első oldalán közli az elhunyt királyné fényképét és részletes életrajzát. A Prager Presse, a kormány hivatalos lapja írja:

„Romániát mélyes gyász sújtja le. Maria királynét, akit a nép rajongásig szeretett s aki mint egy édesanya szerette népét, elvitte a kimeríthetetlen halál. A román nép gyásza a baráti Csehszlovákiában is mélyes részvétet váltott ki és e gyászban legőszintébb érzésekkel osztozik.”

A Lidove Noviny jelentése szerint Románia vesztesége felmérhetetlen, hiszen Maria királyné — aki azon kivételes asszonyok közé tartozott, akik tetteikkel a történelmet írták, — kivételes intelligenciájával mindig az igaz uton tudta vezetni népét. A lap ezután részletesen ismerteti az elhunyt anyakirályné életét s ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy Nagyrománia megteremtésében övé az elsőrendű érdem. A világháború idején nem hagyta lanckadni a lelkesedést, amely a végső győzelemig sem aludhatott ki.

Európa egyik legszebb királynője volt Maria királyné — írja a lap, — és külföldi utazásai alkalmával különösképpen tudta érvényesíteni hazája érdekét a személye iránt megnyilvánuló rokonszenvenet. — Mintha csak tradíció volna a román uralkodó dinasztiában — írja továbbá a lap, — hogy az ország uralkodónője iró tehetséggel legyen megáldva: irodalmi remekműveket alkotott.

A Prager Tageblatt Czernin gróf volt külügyminiszter visszaemlékezéseit közli az elhunyt királynőről: Életének legfontosabb fejezete a világháború idején bonyolódott le. Érvényesíteni tudta azt a végtelen bizalmát, amely az antant iránt megnyilvánult s ezt a román nemzet érdekében hasznosította: létre jött Nagyrománia.

Tegnap délelőtt dr. Schmal a köztársasági elnök kancelláriájának tanácsosa megjelent a román követségen, ahol Benes elnök mélyes részvétét nyilvánította Maria királyné elhunytá alkalmából. Délben fél 1 órakor Krofka külügyminiszter is megjelent a román követségen, hogy kormánya nevében tolmácsolja a mély részvétet.

Az elhunyt Maria királyné temetésén Benes köztársasági elnököt Veverka bucarestii csehszlovák követ képviseli. A királyi ravatalnál ugy a köztársasági elnök, mint Hodzsa miniszterelnök nevében elhelyezi a koszort.

Szemelvények a magyarországi sajtóból

Maria anyakirályné halálának híre a magyar fővárosban is mély részvétet váltott ki. A ma reggeli lapok vezetőhelyen, hosszú cikkekben számolnak be a tragikus eseményről. A „Magyar Hírlap” a következőket írja:

— Szerette a politikát, de még sokkal jobban szerette az irodalmat. Megjelent egy mesékgyűjteménye a felnőttek számára, szép sikert aratott a román történelemből vett drámájával is. Amíg élte, férje meghalt, emlékiratait is megírta három vastag kötetben. Érdekes, hogy közvetlenül egymásután Romániának két királynéja is volt költő, illetve író. Maria és elődje I. Carol király felesége, Elisabeta királyné, aki Carmen Sylva néven írott regényeivel ért el figyelemreméltó sikereket a román irodalomban.

— Maria királynénak nemcsak a politikában, hanem Románia történelmének alakulásában is fontos és jelentős szerepe jutott. Gyakran folytatott egészen önállóan sorsdöntő fontosságú tárgyalásokat és nem egyszer tett olyan jelentős diplomáciai utakat, amelyek nagymértékben befolyásolták országa helyze-

tét. A megragadó egyéniségű királyné fontos faktora lett nemcsak a román politikának, hanem időnként a világpolitikának is.

A „Pesti Hírlap” cikkében megállapítja, hogy Maria királyné személye szoros kapcsolatban állott az utóbbi negyed évszázad román történelmével. A királyné, trónörökös nő korában különösebb szerepet nem játszott a román állam életében. Románia I. Carol uralkodása alatt semleges maradt a világháborúban, Maria királyné azonban az első pillanattól fogva azért küzdött, hogy Románia az antant oldalán lépjen be a világháborúba. Románia beavatkozása után élénk tevékenységet fejtett ki, megszervezte a román hadsereg egészségügyi szolgálatát és ezért elnevezték őt a „sebesültek anyjának.” Többször megjelent a tűzvonalban, hogy kitartásra buzdítsa a katonákat, akik rajongásig szerették. 1916. őszén és telén — amikor az udvar Iasiban székelt — Maria királyné volt a román ellenállás újraszervezésének legfőbb mozgatója. Ferdinand király oldalán 1918. októberében lőhátán, egyenruhában a csapatok élén vonult be Bucurestibe. A párisi béketárgyalások idején több ízben a francia fővárosba utazott és ott összeköttetései révén érvényesítette a román álláspontot. Nagy szerepet játszott az ország társadalmi életében és sok jótékonyági egyesület neki köszönhető létét.

Külpolitikai szempontból Maria királyné a balkáni államokat családkapcsolatok révén igyekezett Romániához fűzni.

VII.

Helyi vonatkozású rendelkezések az országos gyász alkalmából

A belügyminiszter a közhatóságokhoz a következő tartalmú táviratot intézte:

— Maria anyakirályné halála következtében és a mély gyász, amely az országot sújtotta, az összes szórakozó és látványossági helyek zárva tartandók a temetést követő napig. A középületekre ki kell tüzni a gyászlobogót. A Felsőes Aszszony temetésével kapcsolatban csütörtökön, július huszonegyedikén és szombaton, július huszonharmadikán a közhivatalokban szünetel a munka.

Öfelsége Maria anyakirályné halálával kapcsolatban az aradi hatóságokhoz érkezett rendelet értelmében csütörtökön és szombaton a közhivatalokban tehát szünetel a munka.

A bucuresti-i sajtó és propaganda iroda közvetítette az alárendelt szerveknek azon körrendeletet, amely a nagy gyászra való tekintettel elrendeli, hogy a tisztviselők viseljék a gyász jelképeit is: a férfiak fekete nyakkendő és gyász karszalagot és a nők lehetőleg teljesen fekete ruhát viseljenek, esetleg gyászszalagot.

Ugyancsak rendelet érkezett Aradra arról is, hogy Maria anyakirályné temetése utánig általános zenetiltalom van. A mozik és színházak nem tarthatnak előadást s szigorúan tilos bármiféle mulatság rendezése is.

Arad város vezetősége Orezeanu Romulus polgármester aláírásával falragaszokon hozta tudomásul az aradi polgároknak, hogy az ország leghűségesebb és legodaadóbb patrónusa, Maria királyné elhunyt. Ezzel kapcsolatban felhívja a város lakosságát, hogy a mélységes gyász jelképére gyászfátyolos zászlókkal lobogózzák fel a várost. Az elhunyt királyné lelküdvéért minden templomban többször harangoznak és gyászzistentiszteleteket tartanak. Ugyancsak tudomásul adják, hogy az összes szórakozó helyek zárva tartandók a temetés utánig és a vendéglőkben, kávéházakban se csendüljön fel a muzsika, amíg az ország Uralkodóját örök nyugalomra helyezik.

LEGUJABB

Londoni Rador-jelentés alapján itt írjuk meg, hogy az Edinburgban folyó nemzetközi feminista kongresszus zárülésén egy perc hallgatással bódoltak az elhunyt Maria királyné emlékének. A különböző országok kiküldöttéi részvételtáviratot menesztettek Öfelsége II. Carol királynak.

Tiranából jelentik: Az albán királyi udvarban egy hétig tartó udvari gyászt rendeltek el Maria királyné halála miatt.

Elválasztották feleségétől a bucuresti-i férfi-asszonyt

Bucurestiből jelentik: Cecilia Weintraub, a férfi-asszony ügyében a törvényszék kimondta a válást. Ennek értelmében Cecilia Weintraub, alias Carol Eskenazy és Charlotte Neumann megszűntek házastársak lenni, mert az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Weintraub teljes mértékben nő.

Párisba érkezett az angol királyi pár

A francia sajtó a királyi vendégek látogatásának kiemelkedő jelentőségéről

Londonból jelentik: Az angol királyi pár reggel 9 óra 10 perckor indult el Franciaország felé. Beláthatatlan tömeg üdvözölte György királyt és Erzsébet királynét a Victoria pályaudvaron. A Buckingham palota és a pályaudvar közötti utvonalat elárasztotta a sokaság s éljenezte a királyi párt. A király az angol haditengerészet admirálisi egyenruháját viselte.

VI. György király és felesége kedden délután 4 óra 50 perckor érkezett meg a francia fővárosba. Londonból történt elutazásuk fényes külsőségek között történt meg. Az angol királyi párt Halifax lord külügyminiszter és több udvari előkelőség kíséri. A különvonat hat szalonkocsiból áll és külön kocsikon szállították az udvari podgyászokat, amelyek több mint hatvan darabból állnak. A királyné másfélmillió fontos értékű ékszereit, köztük a világhírű Kohinoor és más óriási gyémántokat már tegnap két titkosrendőr vitte el Londonból Párisba. Az angol lapok nagyrésze külön számban méltatja a látogatás jelentőségét. A Times rámutat arra, hogy VI. György király trónralépcsése óta most először tesz látogatást a külföldön. A két ország, Anglia és Franciaország az igaz békés fejlődést és mindkettő ugyanazokat a magasztos eszméket tartja szem előtt.

Gheorges Bonnet francia külügyminiszter kedden reggel 8 óra 20 perckor indult el Boulognebe, hogy ott fogadja György királyt és feleségét. Ugyanebben a vonatban foglalt helyet Sir Erich Phipps párisi angol nagykövet, akivel a külügyminiszter hosszabb beszélgetést folytatott és örömet fejezte ki afelett, hogy egy nagy demokráta birodalom uralkodói ő üdvözölheti elsőnek, amikor francia földre lépnek.

Az angol királyi pár különvonata néhány perccel 5 óra előtt futott be a Bois de boulognei

pályaudvarra. A pályaudvaron Lebrun köztársasági elnök, Daladier minisztereinek, Bonnet külügyminiszter és a kormány tagjai üdvözölték elsőnek az angol uralkodó párt. A különvonat megérkezésének pillanatában Párisban 13.000 fehér postagalambot bocsájtottak levegőbe és a főváros külső szélén 101 ágyutűvést adtak le. Az államfők köösönös meleg üdvözlése után a királyi pár a díszcsarnokba ment, ahol bemutatták a megjelent előkelőségeket. Ezután a pályaudvar előtt megalakult a menet és megindult a fővárosba. A bevonulás impozáns keretek között történt meg. A hosszú gépkocsisort lovas spahik és a köztársasági gárda katonái előzték meg és végig az utvonalon kerékpáros rendőrök kísérték. A pályaudvarról a menetet a Foch-marsall sugáruton haladt át. A közönség már délelőtt megszállta ezt az utvonalt, hogy jó helyeket biztosítson magának. A katonák és rendőrök négyes láncba állott sorfalat és végig az utvonalon mintegy negyven ezer katona helyezkedett el.

Kévéssel megérkezésük után a királyi vendégek hatalmas tömeg lelkes ünneplésétől kísérv az Elysée-palotába hajtottak és látogatást tettek Lebrun elnökkel. A köztársasági elnök és felesége a lépcsőház bejáratánál fogadta az uralkodó párt és abba a terembe vezette, ahol az elnöki kihallgatásokat szokta tartani. Az uralkodó pár kísérete a szárnysegédek szalonjában foglalt helyet az elnökiség főtisztviselőivel együtt. A királyi pár, valamint a köztársasági elnök és felesége rövid együttlét után átmentek ebbe a terembe, ahol az elnök és az uralkodó kölcsönösen bemutatták a jelenlévő méltóságokat. Az elnök és felesége remekbe-készült faliszőnyeget ajánlott fel az angol királynénak. A gyönyörű munka a híres beauvaisi állami műhelyben készült el még 1880-ban. Délután 6 óra 10 perc volt, amikor a királyi pár elbúcsuzott az elnöktől és feleségétől és gépkocsin visszahajtottak a külügyminisztérium palotájába.

Az Elysée-palotában történt látogatás alkalmával Lebrun elnök átadta az angol királynénak a bocsületrend nagykeresztjének jelvényeit, míg az angol király átnyújtotta az elnöknek a Baim-érdemrend nagykeresztjének jelvényeit.

A román — magyar sportbarátság megszakítását követeli a Ripensia

a Bindea-eset miatt a FRFA vezetőségétől. — A csapat súlyos vádjai a történetek miatt

Timisoara. A Ripensia vezetősége a vasárnapi budapesti sportbotránynak, — melynek fejleményeiről lapunk más helyén részletesen számolunk be, — hatása alatt beadvánnyal fordult a román Labdarugó Szövetséghez és a többek között a következőket közölte az F. R. F. A. vezetőivel:

— Már a bucuresti középeurópai kupamérkőzésen Toldi ígéretet tett játékosainknak, hogy eltöri a lábukat. A budapesti sportsajtó (Nemzeti Sport, Sporthirlap) uszító cikkeinek hatása alatt a Ripensia rendkívül barátságtalan fogadtatásban részesítették Budapestben, füttyültek és tüntettek, valamint köveket dobáltak játékosainkra. A pályán egyébként különösebb incidens nem történt, azonban a mérkőzés utáni barbár cselekedet további lépések megtételére készít bennünket Lazar Cornel dr., egyesületünk elnökének fia, valamint Chiroiu Vasile játékosunk szemtanúi voltak a történeteknek, amelyek rövid leírását a következőkben adjuk:

— Bindea el akarta kerülni a mérkőzés után az esetleges incidens lejátszódását és ezért elsőnek futott be a tribün alatti öltözőkhöz vezető folyosókra. Mögötte Hada és Korányi, a Ferencváros játékosai, valamint a Ferencváros kondíció-edzője futottak és amint a Ferencváros öltözőjének ajta-

jához értek, Bindeát belökték az öltözőbe, a civil ruhás kondíció-tréner hátrafogta Bindea kezét, mire Hada többször Bindea arcába sújtott, Korányi pedig megrugta a Ripensia szélső csatárát, aki ajultan terült el. Amint Chiroiu és Kotormány átmentek a Ferencváros öltözőjébe, hogy az önkivületi állapotban levő Bindeát átszállítsák saját öltözőjükbe, Kotormányt is megrugták a Ferencváros játékosai. Bindeát a jelenlévő román orvosok vizsgálta meg és néhány könnyebb természetű sérülésen kívül súlyos agyrázkódást állapítottak meg. A Ripensia tehát kéri a Labdarugó Szövetséget, hogy az alábbi kívánságait teljesítse:

1. Hada és Korányi ellen haladéktalanul büntető eljárást kell indítani.
2. Szakítsák meg Magyarországgal a sportösszeköttetést, Bindea részére pedig anyagi kártérítést követeljenek.
3. Tiltsák ki az országból a „Nemzeti Sport” és a „Sporthirlap”.
4. A középeurópai kupamérkőzések résztvevőinek sorából zárják ki a Ferencvárost.
5. Hada és Korányi játékjogát örökre függeszék fel.

A Ripensia vezetősége reméli, hogy az FRFA kellő eréllyel szerez érvényt kívánságainak.

Egy apa temeti a fiát

— Polgár László halálára —
Irta: FALUS LAJOS

Egymás mellett volt a két betegszoba. Az egyikben az apa vivta lassu, szívós harcát a feyegető rémmel, a másikban a fiu birkózott a feltartóztatlan végzetel. Orvosságosüvegek nehéz, kesernyés szaga töltötte be a levegőt. Éjszaka volt, csend volt. Az aggastyán asztmás lélegzése hallatszott az egyik szobában, a másikban a haldokló fiu fájdalmas hörgése.

Az apa, mint mindig, most is teljes öntudatánál volt. A fiu már elvesztette eszméletét. Az apa ébren töltötte az éjszakát. A másik szobában fekvő fiára gondolt, akiről tudta, hogy a reggelt már nem éri meg. Előző napon megmondták már neki az orvosok, hogy a fia menthetetlen. A gyilkos kór mely hetek óta vándorolt a testében, az agyára huzódott. Már csak órák kérdése, hogy mikor végez vele. Az apa, ki hónapok óta ágyhoz láncolva gyöttrődött, a saját betegségére nem gondolt többé. Saját fájdalmát nem érezte már. Felült az ágyban és leste a másik szobából feléje szűrődő hangokat. Artikulátlan sóhajokat, kínos nyögéseket hallott. A szeméből perogtak a könnyek. Kiszáradt, csontos tenyerébe hajtotta a fejét, sirt.

— Miért nem én? Miért kell nekem tovább élnem? Miért kell ez is mezeérem? Miért ő, aki még fiatal, aki még élvezni tudná az életet? Uram, gyógyítsd meg őt, itt vagok Neked helvette éni!

Aztán végiggondolta elmúlt életét. Szép volt ez az élet. A fájdalmak mellett sok-sok örömet talált benne, ahogy most visszatekintett rá. Színész volt. Valamikor a közönség kedvence. Percekig tapsolt a nézőtér, amikor csak megjelent a színpadon. Szerette a közönség, mert meg tudta nevetetni azokat is, akik fájt szívvel, szomoruan ültek be a helyükre. Tréfás, vidám ember volt, kifogyhatatlan a mókáiban, nevetető fintorokban. Taposkán kísérte egy-egy mozdulatát. Pedig belül mindig komoly ember volt Polgár Sándor, akkor is, amikor ugrándozva táncolt a színpadon. Ez a komolysága hasznára volt később, amikor a színpadtól visszavonulva főpénztárosi állást vállalt egy nagy gyárvállalatnál. A pénztárosnak nem szabad tréfiát. Polgár Sándor megmutatta, hogy a komoly polgári foglalkozásban épügy megállja a helyét, mint a színpad deszkáin. Főnökeinek kollégáinak elismerése kísérte, amikor egészségi állapota nem engedte többé, hogy felelősségteljes állását továbbra is viselje. Nyugalomba vonult. Gondtalan, derűs öregségről álmodozott. A kötelességét mindig hiven teljesítette. Jó ember volt, aki soha senkinek se vétett, segített, akin csak tudott.

Most ült az ágyban, fejét a kezére hajtotta és sirt.

Hát ez lett a megálmódott gondtalan öregségből? Ómaga tehetetlen, ágyhoz láncolt beteg, a fia egyetlen fia, életének ragyogó reménysége a másik szobában már a halállal hadakozik. Mire reggel lesz, nincs többé fia. El fog mulni ez az éjszaka, de helyébe nem jön többé senki. Most már örök éjszaka következik, mely sötétséggel, kihunyt nappal. A fia, az egyetlen fia nem lesz többé és neki azért élni kell tovább. Élni a matrác-sírban, a betegszoba négy zárt fala között, amikor odakünn nyár van. Amikor odakünn zugva zajlik az arany-sziunü élet, melyet úgy szerettek mindketten, apa és fia.

Művészelte volt az apának, a fiunak is. De vidéki sors jutott osztályrészükül. A vidék tespedt levegőjében rendszerint felőrödnek lassan-lassan a művészi vágyak. Hétköznapi nyomasztó szürkeségbe fulnak a művészi ambíciók. De azért a lélek legmélyén ott zsonganak, zibongnak a verssorok. A dal édes mézének mére színtelenül emészt, rágja azt, aki költőnek született, még akkor is, ha néma költő marad. Polgár Lászlóól is néma költő lett a vidék álmoságában, a kenyérgondok sorvasztó légkörében. Pedig fiatal korában ő is írt, mint annyian mások, művészi pályára készült. Verseket, operetteket, újságot írt. Tehetsége és nagyretörő álmaj voltak. A megélhetés prózáiból foglalkozásra készítette. Az álmok lefagytak, a versek elnémultak. Mig aztán egy hűvös nyári hajnalon örökre elnémult ő is, fiatalon, negyvenhárom éves korában.

Az apa túlélte. Fekszik az ágyban és siratja most már kifáradt, könnytelen sirással egyszülött fiát. Utolsó útjára nem kísérhette el, a temetésen nem tudott ott lenni. Csak onnan az ágyból szenvedte végig a temetési szertartás szívtörtető fájdalmát. Onnan az ágyból hallgatta a tompa dübörgést, amikor a rögök ráhullanak a leszálló koporsóra. Egy nagybeteg aggastyán szívére hulltak ezek a rögök, az ő szívet temették be földdel, emlékezéssel, szomorúsággal, soha nem gyógyuló, soha nem könnyebbülő keserves kinnal.

A dolgok rendje az, hogy a fiuk temessék el az apjukat. A fiatalok az öregeket. Az öregek kihullanak és jönnek helyükbe újak, mások. Mennyivel

Emlékezés

Maria királynéira

Mándy Ilona, az aradi származású párisi újságíró, ki hivatala során világesemények szemtanuja volt, az alábbi sorokban eleveníti fel Maria királynével való londoni találkozását.

Az autó a Piccadilly szédeltes ember- és jármű-forgatagában csak lépésben haladt előre. A vezető követelő túlköltséssel igyekezett rést törni az emeletes vörös autobuszok, az ormótlan sötét taxik és a vidám színű, kecses sportkocsik között.

A kora május szokatlanul meleg napjaiban milliónyi ember hullámzott a nehezen megközelíthető uccákon, árasztotta el a zöldelő parkokat és tolongott a tulsufolt tereken. Különös, forró, mámoros lelkesedés borította be a várost, mely zászlódiszes, virágfüzérés pompájával eleven díszlete lett a nagy ünnepségnek, melyet V. György angol király 25 éves uralkodói évfordulója alkalmával rendeztek.

1935 májusát írták és London aranyló napfényben ünnepelte az „Ezüst Jubileumot”.

Erre az eseményre nemcsak a hatalmas birodalom minden tájáról érkeztek a hívek, de az angol uralkodó rokonai is eljöttek, hogy jelenlétükkel kihangsúlyozzák a történelmi évforduló jelentőségét.

V. György jubileumáról nem hiánvhozható Maria, Románia királynője... Ittlétét nekem egyéni is jelezte az a fehér, elegáns kartonlap, melyet néhány nap előtt kézbesítettek részemre és melyre, — miatt az autó újra megállásra kényszerült — még egy szempillantást vetettem.

Finom rajzu betűk tudatták, hogy

„HER MAJESTY, QUEEN MARIE OF ROUMANIE”
meghívja madam Ilona Mandy-t
a Ritz-Hotel-beli apartamentijában délután 5—7-ig
tartó fogadására

Pontosan 5 óra volt, mikor sikeresen átkigyözva torlódó kocsisorokon, az autó a Ritz-hotel elé gördült.

Kiváncsiak tömege áll sorfalat, hogy lássa az érkezőket. Garderobe... Térdnadrágos lakások szolgálatkész segítsége... letompított beszéd... a meghívók bemutatása... üdvözlések váltása... és sodródunk a vörös futórúzsák és hajnalszínű azaleák bokraival szegélyezett hallon át, a nagy szalon felé...

Kétszárnyas üvegajtója nyitva... Néhány lépésnyire a küszöbtől áll Maria királyné, aki Lep-tow excellenciás ur, a román miniszter társaságában fogadja az érkezőket. Az érkezés sorrendjében

döbbenetesebb, mennyivel tragikusabb, ha fordítva történik. Ha öregek temetik a fiatalokat, ha apa temeti a fiát.

Polgár Sándor nemes lelke már nem zugolódik. Mikor könnyei elapadtak, megbékült lélekkel nyugodott bele ebbe a csapásba. Nem káromolja az eget, nem ostorozza fájdalmában a kérelhetetlen felsőbb hatalmakat, melyek elvették tőle a fiát, az ő egészséges, életerős, sokra hivatott fiát és itthagyták őt, az önmagával tehetetlen, beteg aggastyánt.

Polgár Sándor megtanult már várni. Tudja, hogy csak idő kérdése és találkozni fogunk mindannyian, kik itt e földön szerettük egymást...

A tragikus hirtelenséggel elhunyt Polgár László, Vața de Jos—Alváca fürdő igazgató-tulajdonosának temetése tegnap délután 7 órakor ment végbe az Eternitate—Felsőtemető halottas házából, ahol a gyász komor pompája és a papi imádság méltóságos tradíciója mellett egy hatalmas számra növekedett embertömeg őszinte sirása és fájdalma bucsuztatta a régi aradi „bohémvilág” képviselőjét: Polgár Lacit.

Már jóval a gyászszertartás megkezdése előtt autók és kocsik egész sora hozta magával a város társadalmának ismertebb egyéneit és mire a papság megérkezett a ravatalhoz, már valósággal feketélt a gyászoló közönségtől a halottasház előtti térség. Rengeteg koszorú borította be Polgár László koporsóját, a családtagok virágos megemlékezése mellett ott voltak a jóbarátok koszorúi is, valamint Vața de Jos—Alváca fürdőből érkezett koszorúk és csokrok. Az egyházi szertartás befejezése után Szarka László tanár a jóbarátok nevében bucsuz-

lépnek be a vendégek.

Szikár, magas fehérhaju ur a hölgyével. „Sir John Simon and Lady Simon” — jelenti be a külügyminisztert a szertartásos főlakáj. A Lady mélyen bókol és Sir John kezét csókol a Felső Asszonynak.

— „Connaught hercege” — konferál a lakáj színtelen fahangan...

Nagy, történelmi nevek hangzanak el. Kézcsók, mély meghajlás a Királyné előtt. A felséges asszony néhány hölgyet megcsókol. Személyes barátnői.

— „Missis Mandy” — jelenti a lakáj... Fehér, gyűrűtlen kezét nyújtja nekem a Felső Asszony... Néhány barátságos szó:

— „Régen van Londonbar?” — Egy tekintet a melegérvü, gyönyörű kék szemekből és már egy újonnan érkező felé nyulik a fehér kéz...

Most van igazán alkalmam a Felső Asszonyt jól látni. Ahogy ott áll, valóban gyönyörű jelenség. Kékesbe iátszó, világosszürke, puhán omló georgette ruhája hosszan nyulik el a süppedő perzsa szőnyegen.

Halványszürke, kivágott anti'op csöbje van. Egész világos, bankhög-szalmakalan nagy arcot beárnyékoló forma, melyre laposan tekerődik világos kékesszürke struccotló... Nyakán két sor tündéri gyöngyök. Az egyiknek tompa fényét, közbe fűzött gyémántok teszik elevenné... A másik: borsónagyságu gyöngyök füzére, melynek egy körte formájú óriási gyöngy képezi a pedantifját. Fülében hosszan csüngő gyöngyök...

A mesterien szabott ruha (melynek bő ujjai könyökön alul érnek), bal vállán hatalmas rózsaszín róza van feltűzve...

A villanyfényben, a mesészerűen szép hortenzia-csoportok keretében a Királyné úgy hat, mint egy artisztikus nemesművi portré.

Az oszlopos termekben gazdagon terített asztal kínálja a vendégeknek az ingyenc falatokat.

Egy kis emelvényen, néhány érdekes őszhaju ur kíséretében Maria királyné egy kis asztal mellett helyet foglal. Teát iszik (hozza száraz tea-süteményt). Aztán elszív egy cigarettát.

Hét felé fordul az idő. A felséges asszony feláll és a vendégek sorfala között elvonul. Szép áll arcában a kék szemek végig siklanak a termen. Tekintete egy pillanatra egy hortenzia és azalea-csoporton megáll...

Ezt a tekintetet, mely öntudatlan simogatással a virágokat nézte, felejthetetlen emlékként őrzöm Maria királynéről.

Mándy Ilona

tatta az örökre mosolygó és jókedélyű Polgár Lászlót és megemlékezett az elhunyt jó szívről, emberbaráti tevékenységéről.

Id. Szendrey Mihály színigazgató lépett ezután a koporsóhoz és sirástól elcsukló hangon mondott utolsó istenhózzádot „Bohémország egykori aradi szigete lakóinak” nevében a néhai újságíró, humorista, operett-író és bohém Polgár Lacihoz, De bucsuzott Szendrey Mihály az elhunyt Polgár Lászlótól, — a halálos betegen fekvő édesapja: az egykori színész Polgár Sándor nevében is. Sirás folytatta a hatalmas gyászoló sereget, mikor Szendrey Mihály megemlítette és felpanaszolta a sorsnak, hogy a hosszú hónapok óta súlyos betegségben szenvedő idős édesapának kell eltemetnie néhány hét előtt még életerőtől duzzadó tetterős fiát.

A gyászbeszéd elhangzása után a frissen ásott sírhoz kísérték Polgár László hamvait, majd újabb rövid beszételés után ráhullottak a göröngyök egy korán bevégzett emberi tragédiára.

A mélyen gyászborult családtagokon kívül a nagy gyászoló közönség sorai közt ott voltak: Mosoiu Victor, Szöllössi Zsigmond dr., Szabó Sándor dr., Szabó Miklós, Tauszk Jenő, Juhász Géza dr., Hersch Andor dr., Meer Anna és t. Csumpila Petre dr., Győző Gyula, Markovits Sándor, Kánya Géza, Szendrey Mihály, Szarka László, Szántó Péter, Bálint Andor, Molnár Ödön, Stein Sándor, Rác Sándor dr., Matuschik Márton, Thau Ernő dr., Lengyel Béla, Dózsa Ernő, dr. Somló Armin, Falus Lajos dr., Ungvári Miklós, Bokor Ernő, Földes János, Zábráczkiné, Váradi Margit, valamint még nagyszámú aradi barát és hívő mellett Vața de Jos—Alváca szolgabírája és jegyzője.

Nagy tétel **férfiruha- és felöltő-**
szövetet vásároltunk
 az új olcsó árak melletti árusítását

megkezdtek.

Postavária **P. FAUR**
 Arad, Bulev.
 Regina Maria 16

Egyre nő a Timisoara—temesvári közintézmények leartóztatott vezetőinek bűnlajstroma

A bucaresti-i sajtó szenzációkeltő, újabb leleplezései

Tegnap számunkban beszámoltunk azokról a szenzációkeltő letartóztatásokról, amelyet Victor Gabriel, Timisoara—temesvári vizsgálóbíró rendeletére hajtottak végre. A vizsgálóbírói végzés és következtetésben

letartóztatásba kerültek a Timisoara—temesvári munkakamara, mezőgazdasági kamara, ipar- és kereskedelmi kamara és társadalombiztosító intézet elnökei, illetve vezetői és az ottani városi főmérnök.

A nagy feltűnést keltett ügy előzményei a „Timpul” híradása szerint a következők: Néhány hónappal ezelőtt feljelentés érkezett a Timisoara—temesvári munkakamara elnöke ellen bizonyos visszaélések miatt. Nicolae Ilescu dr. munkakamarai kormánybiztos vezetésével vizsgálat indult meg és az eredményről értesítették az ügyvédséget, amely Victor Gabriel vizsgálóbíró küldötte ki az ügy kivizsgálására. A vizsgálóbíró szombaton és vasárnap egész nap a munkakamaránál lefoglalt iratokat tanulmányozta, majd magát a munkakamara elnökét hallgatta ki. Ugyancsak kihallgatta a vizsgálóbíró a munkakamara egész vezetőségét. A kihallgatások eredményeként a vizsgálóbíró letartóztatási végzést bocsátott ki Petre Olariu, a Timisoara—temesvári munkakamara volt elnöke, volt alpolgármester, Sabin Mihaiu, a mezőgazdasági kamara volt elnöke, a megyei és városi mérnöki hivatal volt főnöke, Alexandru Sechei, a munkakamara pénztárosa, az Ardeal—banati sütőiparosok szindikátusának elnöke, Vasile Teodorescu volt alpolgármester, a munkakamara munkástagozatának volt elnöke, Pirovsky Carol, a banati munkásszindikátusok vezértitkára, a munkakamara munkástagozatának volt alelnöke, Ioan Montani, a munkakamara volt alelnöke, volt képviselő, Nicolae Stoica nyomdász, Traian Novac asztalos, a munkakamara iparostagozatának volt elnöke, a Timisoara—temesvári társadalombiztosító intézet igazgató tanácsának tagja és Nicolae Foale, a Timis-Torontal megyei kéményseprő szindikátus elnöke, a munkakamara igazgatótanácsának volt tagja ellen.

Andrei Ihe vizsgálóbíró előtt szombaton délután került kihallgatásra Suciú Adrian városi főmérnök, aki ellen

Modreanu Rodrig tábornok-főpolgármester feljelentésére indult meg a vizsgálat.

A főmérnök kihallgatása vasárnap egész napon át folyt. Éjjel fél 3 órakor a vizsgálóbíró letartóztatási végzést adott ki a városi főmérnök ellen, akit azonnal az ügyvédségi fogházba szállítottak. A főmérnök ellen a következő vádpontok miatt indult meg a vizsgálat:

közpénzek elsikkasztása, hivatali hatalommal való visszaélés, lopás, csalás és közokirathamisítás. A vizsgálóbírói végzés szerint a főmérnök elleni vádpontok legnagyobb része beigazolást nyert.

A társadalombiztosító intézetnél észlelt visszaélések ügyének kivizsgálására az igazságügyi

minisztérium Eugen Feneşan ügyészt speciális vizsgálóbírói hatáskörrel bízta meg. Eugen Feneşan ügyész vasárnap megidézte Nicolae Sosdeanut, a Timisoara—temesvári társadalombiztosító intézet volt igazgatóját és Ioan Caroleanut, a munkafelügyelőség tisztviselőjét. A társadalombiztosító intézet volt igazgatóját azzal vádolják, hogy

a vezetése alatt álló intézménytől nagyobb összegeket sikkasztott el.

A kihallgatás tovább folyik.

Röviddel ezelőtt névtelen feljelentés érkezett a nemzetgazdasági minisztériumba és a Timisoara—temesvári ügyvédségre, amelyben felhívták a hatóságok figyelmét

a kereskedelmi és iparkamaránál történt nagyobb arányú visszaélésekre, amelyeket a kamara titkára, Camil Mănuilă követett el a vádak szerint.

A minisztérium Aurel Ionescu miniszteri felügyelőt küldötte ki a vizsgálat levezetésére. A miniszteri felügyelő jelentést tett a helybeli ügyvédségnek, amely tegnapra megidézte Ion Opreat és Aurel Ionescu-Frotat, a kereskedelmi kamara volt elnökeit, Al. Bosselt, a kamara volt alelnökét, Grigore Iont és Iancu Conciatu, volt kereskedelmi kamarai titkárokat, N. Popovici könyvelőt és Kokayt, a kereskedelmi kamara pénztárosát. A beidézetek kihallgatása folyik.

Halálosvégü baleset egy aradmegyei közegben

A 89 éves Biró Zsuzsána tragikus öngyilkossága

Halálosvégü szerencsétlenség történt az aradmegyei Cil községben. Ancotiu Iie módosabb gazdálkodó 77 éves felesége tegnap délután látta, amikor férje ökrös szekeren hazafelé tart a szántóföldről. Az asszony annak ellenére, hogy a házbeli felügyelőket, egyedül akarta kinyitni a javítás alatt álló kétszárnyas hatalmas fakaput, amely az idősebb nőre zuhant. Többen a szerencsétlenül járt asszony segítségére siettek és kijelölték az ajtó alól, s orvost hívtak a súlyosan sebesülthöz, aki sérülései következtében elvesztette beszélni képességét, majd nem sokkal a tragédia megtörténte után kiszáradt.

Ugyancsak Cil községből jelentik, hogy özvegy Vargáné, született Biró Zsuzsanna 89 éves asszony felakasztotta magát. A házbeli már csak akkor fedezték fel a matrona végeztét, amikor az már halott volt. Az életunt gyógyíthatatlan betegségben szenvedett és emiatt már többször kísérelt meg öngyilkosságot, de hozzátartozóinak eddig még kellő időben sikerült megakadályozni öngyilkosságának keresztülvitelében.

Szerdán tárgyal Hodzsa a csehszlovákiai magyarság képviselőivel

Prága. A csehszlovák nemzetiségi statutum ügyében folyó tárgyalások a befejezéshez közelednek. Ma délután Benes köztársasági elnök elnöklete alatt újabb politikai minisztertanácsot tartanak, amelyen végleg megvonnák a törvényjavaslatnak azon kereteit, amelyeknek ügyében eddig nem sikerült megegyezésre jutni. Hodzsa Milan miniszterelnök különben ma fogadta a szlovák nemzetiségek küldöttségét. Hír szerint a szlovákok kiakarnak tartani

álláspontjuk mellett és továbbra is követelik a teljes önkormányzatot.

A magyarpárti képviselők parlamentj csoportjának vezetői ma este érkeznek meg Prágába, ahol holnapra kaptak meghívást a miniszterelnökhöz. A lapok általában úgy tudják, hogy a nemzetiségi törvényjavaslat tárgyalására július utolsó napjaiban kerül a sor a prágai parlamentben.

Vakmerő betörés

Weisz Arnold aradi gyógyszerész lakásába

Kedden este nyolc órakor a 29 Decembrie ucca 7. alatti ház házmestere észrevette, hogy vakmerő betörés történt a házban: Weisz Arnold, a közismert aradi gyógyszerész lakását feltörték. A ház tulajdonosa Weisz Arnold jelenleg a Muresel—zsigmondházi villájában, amely a Mures—Maros partján fekszik, családjával együtt nyaral, így a betörők zavartalanul követhették el a bűntényt.

A betörés felfedezése után a házmester nem hatolt be azonnal a lakásba, hanem értesítette a rendőrség büntügyi osztályát és a ház tulajdonosát, akik együttesen érkeztek a betörés színhelyére. A lakást teljesen feldulva találták.

Őrizetbe vették az Oradea-nagyvárad „Dacia” iroda vezérigazgatóját

Oradea—Nagyváradról jelentik: A város társadalmi és pénzügyi köreiből egyaránt nagy szenzációkeltő az a hír, hogy dr. Reményi Gézá, a „Dacia” Bankház és Menetjegyiroda vezérigazgatóját — aki mostanában különféle külföldi „társasutazásokat” próbált szervezni az ország különböző városából —

megvesztegetés vádjával letartóztatták és elrendelték ellene a harmincnapos vizsgálati fogságot.

Dr. Reményi ellen már régen az a gyanu merült fel, hogy valutaüzérkedéssel is foglalkozik. Néhány héttel ezelőtt a fővárosi Banca Naționala átíratban arról értesítette az oradeai postaigazgatóságot, hogy dr. Reményi Gézá valutaüzérkedéssel gyanúsították és ezért kisérik figyelemmel a címére érkező összes postai küldeményeket. Dr. Reményi tudomást szerzett a Banca Naționala átíratáról és ettől fogva apósa, Weisz Vilmos címére küldte leveleit. Két nappal ezelőtt apósa címére levél érkezett. Mivel azonban az egyik postafőtisztviselő gyanusnak találta a borítékot, megtagadta a levél kiadását. Reményi dr. tudomást szerezve erről, a postaigazgatóságra sietett, ahol elmondotta, hogy a levél tartalma rá vonatkozik és ezért kérte annak kiadását. Mikor a főtitisztviselő ezt megtagadta,

huszezer lelt ajánlott fel a levél ellenében.

A postafőtisztviselő szívesen elfogadta az ajánlatot és másnapra beszélték meg a levél kiadását. A tisztviselő időközben értesítette a rendőrséget, ahonnan a büntügyi osztály igazgatója jelent meg a megállapított időpontban és a szomszéd szobában várakozott dr. Reményi.

Miközben a vezérigazgató leszámolta a postafőtisztviselő elé a huszezer lelt, a büntügyi igazgató megjelent a szobában és nyomokban letartóztatta.

Ugyancsak őrizetbe vette a rendőrség dr. Reményi apósát, Weisz Vilmost is. Dr. Reményit átadták az ügyvédségnek és a vizsgálóbíró elrendelte a harmincnapos vizsgálati fogságot. Dr. Reményi felebezése folytán a törvényszéki vádtaács holnap fog foglalkozni a letartóztatás ügyével. Abban az esetben, ha a törvényszéki vádtaács is megerősítene a letartóztatást és a vizsgálati fogságot, úgy dr. Reményi jogi képviselői kauciót fognak felajánlani a vezérigazgató szabadlábra helyezése érdekében.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51 Sürgönycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves díj . . . 840 lei   Negyedéves 210 lei
Féléves . . . 420 „   Egy hónapra 70 „

Szökési hisélet

Színhely: az ügyészség folyosója. Az ablakon beszüremelő napfény alig világítja meg az egyszerű színe festett falakat. Történetünk hőse léve lépked a folyosó kőkövén. Piszkos-szürke mellénykéje alatt hevesen ver a szíve. Lassan halad előre, minden ablakmélyedésnél megpihen, kitekint a világítóudvarra. Vágyó szemekkel figyeli azt a négyszöget, ami számára az eget, a szabadságot felképezi.

Tovább szökik. A folyosó kanyarodójánál hosszabb ideig megáll. A kiszögelésen túl még nem járt. Idegen neki. Kidugja a fejét, elnéz a folyosó egész hosszában. A süket csendet csupán a kívülről beáramló zsongás zavarja meg. Álmosító.

Mit tegyen? Végül is elszánja magát és — miközben szívét a torkában érzi, — erős elhatározással kilép. Megkönnyebbülésében nagyot lélegzik. Eddig egy teremtet lélekkel sem találkozott. Kabátjának két szárnyát szorosabban magához húzza, mellénye kifeszül, vigan halad előre. Már a nyitott ablaknál van, amikor ajtónyitkorgást hall és megjelenik Rex, a félelmetes kutya. A hatalmas dög neki ugrik, mire észvesztetten kezd menekülni, visszafelé.

Egy fecskeflóká volt, „aki” az ügyészségi folyosón levő lészkéből első utját akarta megtenni a nagyvilágba. (D. J.)

— IDŐJÓSLAT. Várható időjárás a következő 24 órára: Északi szél, több helyen záporosó, esetleg zivatar. A hőmérséklet nem változik.

ZÜRICH TÖZSDEZARLAT. Páris 12,07 egy-negyed, London 21,51, Newyork 437,12, Milano 98, Amsterdam 240,30, Berlin 175,15, Prága 15,10, Varsó 82,70.

— A magyar kormányelnök Rómában. Rómából jelentik: Imrédy Béla magyar miniszterelnök és felesége, kísérelők, valamint több olasz előkelőség kíséretében ma délelőtt megtekintette a mai Olaszország büszkeségét, a Pontuszi mocsarak területén felépített városokat. Elsőnek Littoriába látogattak el, ahol a lakosság tömött sora között voltak be a városka modern palotákkal övezett főutjára. Meglátogatták a kormányzói palotát, ahol a városka vezetősége a miniszterelnök feleségének kalászkából készült virágcsokrot nyújtott át. Délben a magyar kormányfő és felesége Castelfuranóban ebédelték, majd délután megtekintették a Mussolini-forumot. Este operaelőadáson vettek részt.

— Felüggesztett tanítók. Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi miniszter rendeletére felüggesztették és eltávolították állásaikból a közrend elleni cselekmények miatt a következő tanítókat: Vasile Davitoiu, Ion Istrate, Suta Ambrozie, Szentgyörgyi-Daia, Mihail Gheorghie és Constantin Vieru.

— Földrengés Olaszországban. Milanoból jelentik: Piemontban és a nyugati Riviérán ma reggel több másodpercig tartó erős földrengést éretek.

— Politikai merényletek Grenobleban. Párisból jelentik: A kommunista „Humanité” szerint Grenobleban merényletet akartak elkövetni Thorez képviselő, a francia kommunista párt főtitkára ellen. A gyülekezőhelyen, ahol beszédet akart mondani, bombát találtak. A részletekre vonatkozólag még nem érkezett jelentés, de azt állítja a „Humanité”, hogy a szélső jobboldali Dorjot két híve volt a merénylő, akiket letartóztattak.

— Felgyújtotta a termést a gyorsvonat. Győrből jelentik: A nagyszentjánosi határban a győrbudapesti gyorsvonat felgyújtotta a termést. Mire észrevették, hatszáz hold területen lángokban állott a keresztbe rakott buza.

— AZ ORSZÁGOS GYÁSZRA VALÓ TEKINTETTEL A SZINTÁRSULAT ELŐADÁSAI SZÜNETELNEK.

— Leleplezett lélekkufrók. Jasiból jelentik: A rendőrség hosszas nyomozás után leánykereskedő-banda nyomára bukkant. A banda tagjai a fiatal és tapasztalatlan leányokra vetették ki hálójukat és csábító ajánlatot tettek nekik. A vizsgálat érdekében nem közölték a gyanúsítottak neveit, csak annyit, hogy leginkább Moldovában és Basarabiában működtek, de azt hiszik, hogy Bucovinában és Ardealban is voltak bűntársaik, mert az utóbbi időben onnan is több eltűnési esetet jelentettek.

„Szem-bank”

Newyorkból jelentik: Lehigh dr. a filladéliai megyei orvosszövetség sebészeti osztályának elnöke, „szembankot” alapított átültetéshez használható szaruhártyák vételére, eladására és műtéli célokra való konzerválására. A sebészet legújabb haladása lehetővé tette ugyan is a vakság bizonyos eseteknek gyógyítását egészséges szaruhártyának a beteg szembe való átültetésével és azóta sokan felajánlják, hogy eladják szaruhártyáikat átültetés céljaira. Lehigh dr. szerint a holttestekből a halál beálltát követő 24 órán belül eltávolított szaruhártyát is át lehet ültetni.

— Nagy gyáritűz Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Az Eliade-uccában tegnap este keletkezett tűz elpusztította a „Sicio” kátránykezelő- és szappangyárat, valamint a szomszédos 12 házat. Ugyiszlván az egész ucca lángokban áll és csak a tűzoltóság heroikus erőfeszítése akadályozta meg a tűz továbbterjedését. A kár rendkívül nagy.

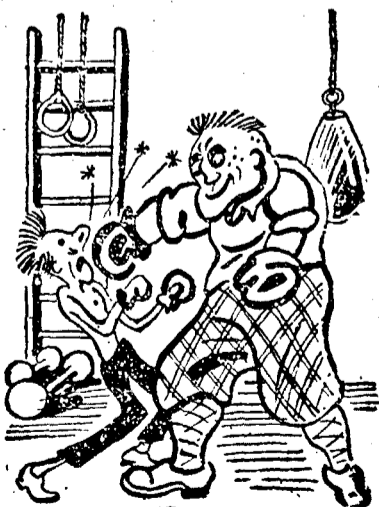
— Japán bombázópor Hankeu fölött. Sanghaiból jelentik: Tizenkét japán repülőgép tegnap délelőtt két órán keresztül bombázta Hankeu városát és környékét. Az egyik bomba a kínai színház épületére esett, ahol ötszáz személy keresett menedéket. A színház összeomlott és kigyulladt. A bentlevők legnagyobb része szörnyethalt.

— Hosszu idő óta levő betegek a természetes „Ferenc József” keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kellemes hashajtó hatását általánosan dicsérik. Kérdezze meg orvosát.

— Az új olasz „fajelmélet”. Rómából jelentik: Az új olasz fajelméletet, amely mint ismeretes, megállapította, hogy a zsidók nem asszimiláltak Olaszországban, belátható időn belül a gyakorlatban is keresztül fogják vinni. Mussolini miniszterelnök rendeletére az olasz belügyminiszterium népszaporodási osztályát fajpolitikai hivatallá szervezik át, amely a fajpolitikai gyakorlat megvalósításához hozzáfog.

— Weiszlovits perében kihallgatják az Oradea-nagyvárad rendőrfőnököt. Cluj-Kolozsvárról jelentik: Hétfő délelőttre tüzte ki a Cluj-Kolozsvári katonai törvényszék Weiszlovits Emil Oradea-nagyvárad szállótulajdonos ismert ügyében az ítélet kihirdetését. A katonai törvényszék úgy határozott, hogy az ügyben kihallgatja Popovici Oradea-nagyvárad rendőrfőnököt is, aki az ügy megtörténésekor szintén jelen volt a színházban. A tanu kihallgatását a szeptember 15-re kitűzött tárgyaláson ejtik meg.

Box-leckék

A MESTER: Apropos, el is felejtettem mondani Önnek, hogy csak nyugodtan vágjon vissza . . . !

— Szálasi továbbra is fogva marad! Buda-pestről jelentik: Szálasi Ferenc és védője, mint tudvalevő, 10.000 pengő óvadékot ajánlott fel és ennek ellenében kérték a letartóztatásban levő Szálasi Ferenc szabadlábrahelyezését. A buda-pesti tábla a kérelmet elutasította azzal az indoklással, hogy figyelemmel Szálasi személyes körülményeire, a tízezer pengő óvadék nem teszi valószínűvé a szökés veszélyét. A határozatot sűrűn kézbesítik Szálásnak, aki nyolc nap alatt a Kuriához fellebbezhet.

— Leleplezett uzsora-szervezet. Bucurestiből jelentik: Negresti és Cuza Voda vasluimegyei községekben a hatóságok uzsorás-szervezetet lepleztek le. Ezek az uzsorások évi 400—500 százalékos kamatot szedtek a gazdaktól. A hatóságok véleménye szerint ez a szervezet messze szétágazott és most érélyes intézkedések történtek az uzsorások letartóztatására.

— KISIPAROSOK FIGYELMÉBE! A munkaügyi miniszterium felvilágosító rendelkezése értelmében kisiparosoknak tekintendők mindazok, akik nem foglalkoztatnak tíz munkásnál többet és nem dolgoznak husz lóerőnél nagyobb gépergőjével. A munkások fenti létszámába nem értendők az inasok és a nem képesített, illetve szakképzettséggel nem rendelkező munkások. Ugyancsak a munkaügyi miniszterium közli, hogy nemcsak a mézárós-segédék, de az önálló mézárósok is szakképzettséggel kell bírjanak és be kell szerezzék a szakmai képesítést igazoló munka- illetve mesterkönyvet.

— Kivégezték Kuhlmann Helmutot. Berlinből jelentik: Kuhlmann Helmutot, akit a birodalmi haditörvényszék halálra ítélt, mert egy Németországgal szomszédos államban rokonai látogatása során egy kémiszervezet ügynökének katonai titkokat árult el, ma délelőtt kivégezték.

— HÁROMMILLIÓ KILO BOLGÁR DOHÁNYT DOBNAK A TENGEBE. Szóliából jelentik: A nagy tultermelés következtében most a brazíliai kávéhoz hasonló sors éri a bolgár dohányt. A bolgár kormány ugyanis elhatározta, hogy a piac tehermentesítése érdekében a régi készletekből hárommillió kilogramm dohányt 57 millió levért megvásárol és megsemmisít. A nagyértékű dohányt a tengerbe dobják.

— Piccard a tenger mélyére készül. A világhírű sztratoszférarepülő ezuttal a tenger titokzatos mélységeit választotta kutatásai színteréül és egy speciális fémgömbben tíz kilométeres mélységbe akar eljutni. Erről számol be gróf Bethlen Margit népszerű képes szépirodalmi lapjának, az „Ünnepek”-nek most megjelent száma. A 68 nagy oldalas, albumalaku „Ünnepek” ezuttal is rengeteg olvasnivalót és szemből-sebb képeket hoz. Főelárusító: Journal Import, Oradea, Bul. Reg. Ferdinand 46. Egy szám ára 15 lei.

— A tornaegyesület turista-osztálya szombat délután 5 órai és vasárnap reggel 5 órai indulással autocamionokkal kirándulást vezet Moneasa — Menyháza-fürdőbe. Visszatérés vasárnap este. Kötött létszámok, sorrendi jelentkezés, kedvezményes árak. Jelentkezési határidő: csütörtök este 8 óráig. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a mielőbbi jelentkezés az egyesületi helyiségben és a Foto Central-üzletben.

Franciaországba

u'levél és vizum nélkül

1938. augusztus 14—szeptember 3.

1 nap Velencében, 5 nap a francia Riviérán, 8 nap Párisban, 1 nap Milánóban, — vagy négy másik fakultatív utirány a neves francia fürdőkbe és Párisba, — vagy 3 hetes teljes kura Aix les Bains, Evian, Mont Doré, Plombières, Royat vagy Vittel fürdőkben és 5 nap Nizzában és Párisban, kirándulásokkal mindenütt.

Árak 16.900.— levtől

Kérjen részletes prospektust!

Információk és beiratkozás a

Wagons-Lits//Cook

menetjegyi irodában,

Arad, Minorita-palota.

— **A holland miniszterelnök debreceni disz-doktorsága.** Colijn holland kormányelnököt a 400 éves jubileumára készülő debreceni tudományegyetem diszdoktorrá avatja az októberi ünnepek alkalmából.

— **Röntgenfilm a vérkeringésről.** Berlinből jelentik: Böhme rostocoki professzor filmet készített, mely először mutatja be élő ember vérkeringését. A felvétel röntgensugarak segítségével történt. Hogy a vér újra látható legyen, Böhme jóddvegyületet fecskendezett ereibe.

— **A kompenzáció elve alapján történik a falkivitel Franciaországba.** Annak idején megemlékeztünk róla, hogy az új román-francia kereskedelmi szerződés egyik legnagyobb eredménye az, hogy a francia kormány hozzájárult 20 ezer köbméter romániai fűrészáru beviteléhez. Ujabb jelentés szerint ez a bevétel a kompenzáció elve alapján történik, vagyis ez azt jelenti, hogy az egyezmény gyakorlatilag akkor lesz alkalmazható, amikor megfelelő mennyiségű, illetve értékű francia áru romániai elhelyezését sikerül majd biztosítani.

— **Szerelem — szolgálati érdekből.** A lengyel képviselőházban a miniszterelnökhöz és az igazságügyminiszterhez írt beadványban rámutattak arra, hogy a graudenzi kerületi törvényszék nemrég fölmentett egy adóellenőrt, akinek közelebbi kapcsolatai voltak fiatalok leányokkal. Az adótitkár a tárgyaláson azzal védekezett, hogy a viszonyt szolgálati érdekből tartotta fenn, mert ilyen módon szerzett értesítéseket adócsalásokról. A beadvány megállapítja, hogy a felmentő ítélet a közvéleményt megbotránkoztatja és a miniszterelnök közbelépését kéri ebben az ügyben.

— **Természetjárók újabb kedvezménye.** A „Carpatina” egyesület aradi Czáran-osztályának vezetősége ezúton értesíti tagjait, hogy a „Federatia Societății de Turism din România” — „Országos Román Turista Szövetség” 456-7. sz. alatt elrendelte, hogy az összes hazai turista menedékházakban és védkunyhókban a szövetség kebelébe tartozó turista egyesületek tagjai 25 százalékos kedvezményt kapjanak. Az igazoláshoz szükséges az arcképes tagsági igazolvány, melyet e célból 10 lejes turistabélyeggel látnak el s ezek beszerzéséről a vezetőség gondoskodik. Ujabb adott kedvezmények az alábbiak: a román tengeri hajókon, ha 10 tag együtt van: 40 százalék, a folyami hajókon, ha 5 tag együtt van: 50 százalék.

— **Befecskendezhető ebéd.** NewYorkból jelentik: Robert Elman dr., a st. louis-i Washington-egyetem tanára feltalálta a befecskendezhető ebédet. A nagyjontosságu felvilágosítás lehetővé teszi, hogy a fehérje alkotórészeket adó aminosavakat közvetlenül a vérkeringésbe fecskendezzék. Miután már cukrot, vizet és sókat eddig is tudtak a vérkeringésbe befecskendezni, pusztán a zsírok befecskendezésének lehetővé tételére volt hátra, hogy megvalósuljon a befecskendezőtűn át való étkezés álma. Az új eljárás megmentheti az olyan beteget, akinek gyomra egyáltalán nem vehet fel táplálékot.

— **A Consum legújabb száma részletes cikkben foglalkozik a bőrpar helyzetével és a bőrpari vállalatok mérlegadatai alapján megállapítja, hogy az elmúlt évben a termelés csökkenése el lenére javult a bőrpar rentabilitása.** Közli a Consum legújabb száma a legújabb vállalati alapításokat, cégbejegyzéseket, közszállítási árlejtéseket, pénzügyi híreket. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: Cluj, Str. I. Maniu 3. Postafiók. 127.

Három hetes gyógykúra

BUDAPESTEN

a fürdők metropolisában

Dijmentes vizum, 50% kedvezmény a magyar vasút vonalain. Lakás és teljes ellátás luxusszállodában, illeték, orvosi felügyelet, kiszolgálás, körutazás, számos kedvezmény. — Leiben fizetendő az

„EUROPA”

Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi Vállalat összes irodáiban, ARADON: Bulv. Regina Maria 10 szám.

Egy hét múlva indul Newyorktól Bucurestibe repülőgépén Pavana repülő-kapitány

Egyfolytában kívánja átrepülni a hatalmas távot a merész pilóta

Bucurestiből jelentik: Pavana repülőkapitány, aki tudvalevőleg 5 ezer mérföldnyi utat akar leszállás nélkül Amerikából Bucurestüig megtenni, már teljesen felkészült és jelentette, hogy a floyd-bennettfieldi repülőtérről kísérletl repülést végez New Orleansba és Miamiába. Ha a kísérlet sikerül, úgy egy hét múlva elindul Bucurestibe. Pavana kapitány tegnap dél-

után új kétmotoros repülőgépével megérkezett a repülőterre, azzal a géppel, amelyet a román közönség adományából építettek. A kapitány kijelentette, hogy Bucurestüig nem akarja benzinkészletét kiegészíteni, de ha közben előre nem látott okok miatt erre szükség lenne, akkor vagy Párisban, vagy Berlinben leszáll.

Az aradmegyei prefektura fiatalok betörőjének ügye az aradi törvényszék előtt

Az aradi törvényszék szüneti tanácsa tárgyalta R. Nicolae 16 éves aradi fiú szabadlábrahelyezési kérvényét. A Nicolae még ez év májusában került vizsgálati fogságba, amikor T. N. nevű kiskorú társával együtt betört a prefekturán lévő I.O.V. helyiségébe. A fiatalok betörők közel 45 ezer lejt vittek el a rokkant-hivatalból.

R. Nicolae szabadlábrahelyezési kérelmét azzal támasztotta alá, hogy több, mint négy hónapja van vizsgálati fogságban és szüleinek Aradon bejelentett lakásuk van, ahol továbbra szülei felügyelet alá kerülne. A törvényszék elutasította a szabadlábrahelyezési kérelmet, de az eredetileg szeptember 16-ra kitűzött főtárgyalást augusztus 16-ra tűzte ki.

— **Defektívregény London és Bucurestü között.** A londoni Scotland Yard érdeklődésére a budapesti rendőrség megállapította, hogy egy alvó szöke lányt ápolónő kísért vonaton Magyarországon keresztül Bucurestibe. Mivel a londoni rendőrség leánykereskedelmi üzelmeket sejtett, megállapították, hogy a gyanu kényszerítő volt, mert csupán az történt, hogy egy beiga gyáros elmegegye leányát küldte ápolónője kíséretében Bucurestiben élő rokonaihoz.

— **Érdekes keleti történeteket mesél el egy pesti színész a „Déliház” legújabb számában.** amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

— **Aki egész nap ott görnyed az íróasztal mellett,** igyék reggelként felkeléskor egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert az a bélműködést szabályozza, a gyomremésztést előmozdítja, a vérkeringést élénkíti és a munkaképességet fokozza. Kérdezze meg orvosát.

— **Kétmillió pengő értékű kincset kutat a tenger fenekén a világ legnagyobb kotrógépe.** Erről közöl érdekes fényképeket és cikket Tolnai Világlapja új száma.

— **Az Asociația Generală a Pensionarilor CFR** fiilala Arad, Calea Bihorului 11. értesíti tagjait, hogy a vasárnap elhunyt tagtársnő hátramaradottainak kifizetett 6876 lei temetkezési segélyt. Ugyanakkor a gyászoló családnak öszinte részvételt fejezte ki a vezetőség az egyesület nevében. Az elhunyt tegnap lefolyt temetésén az egyesület vezetősége az egyesület zászlójával testületileg vett részt. Egyébként a vasárnap, július 17-én elhunyt Pogány Sándor tagtárs elhunyt alkalmából hátramaradottai részére azonnal kifizettek háromezer lejt temetkezési segélyt, míg a fennmaradó 3876 lejt kitevő összeget annak Bucurestiből való megérkezése után fogják kifizetni. Pogány Sándor temetése ma kedden délután 7 órakor lesz az Eternitatea-felsőtemető halottas házából. A temetésen az egyesületi zászló alatt a vezetőség teljes számban megjelenik.

— **„Uz Bence” filmen.** Nyirő Józsefnek, a kiváló drámaírónak és elbeszélőnek legérdekesebb és legszínvonalasabb regénye: „Uz Bence” rövidesen filmen is megelevenedik. A „Hunnia” budapesti filmgyár ugyanis jogot szerzett a megfilmesítésre és ennek a munkának előkészületei már meg is indultak. A napokban Csepregy Jenő és Vincze Márton, a „Hunnia” rendezői Debreczeni László, ismert rajzolóval már Odorheiu-Székelyudvarhelyre is érkeztek s innen Nyirő József társaságában több helyre kirándultak, hogy a vidék festői tájait „Uz Bence” megfilmesítése céljából tanulmányozzák s a munka sikeres megkezdése érdekében közvetlen impressziókat szerezzenek.

Ismeretlen méreggel megölték a Iasi-i egyetem tanársegédnőjét

Iasiból jelentik: Nagy feltűnést keltett a városban dr. Elena Gauba egyetemi tanársegédnő hirtelen halála. Az általánosan ismert, nagy karrier előtt álló tanársegédnő halála olyan körülmények között következett be, hogy először öngyilkosságra gondoltak és a hatóságok ebben az irányban is indították el a vizsgálatot.

Mint a „Capitala” című lap közli, tegnap szenzációs fordulat állott be az ügyben. Tegnap vált ismeretessé a boncolási jegyzőkönyv, amelyből egészen más kép tárult a nyomozók elé. A halott belső részeiben ugyanis a boncolást végző hatóság orvosok ismeretlen, de nagyon gyorsan élő méreg maradványait találták. Ezenkívül komoly gyanúok merültek fel a tanársegédnő udvarlójára, dr. Ramureanu ellen, úgyhogy a nyomozást végző rendőrkommiszár el is rendelte az őrizetbevételét.

— **Lépfenés megbetegedések a Sebis—borossebesi és a radnai járásban.** Az aradvármegyei állatorvosi hivatalhoz érkezett jelentés szerint a Sebis—Borossebesi járásban levő Salajan községben a szarvasmarhák között lépfenés megbetegedés pusztult. Ugyancsak több állat betegedett meg a veszedelmes betegségben a radnai járásban levő Paulisul Nou—Ujpalos községben is, míg Dieci községben sertésvész lépett fel. A súlyos károkat okozó állatjárványok leküzdése érdekében a vármegyei állatorvosi hivatal megtette a szükséges intézkedéseket.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

ANGEL gyógyszerész, Piața Catedralei 16. (Tel.: 15—30.)

OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16. (Tel.: 14—80.)

KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsești 68. (Tel.: 14—70.)

HAMBURG-AMERIKA LINE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Közép-amerika, Kuba-Mexiko, Dél-amerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandindia

Tengeri utazások

tökéletes

üdülést és sok örömet nyújtanak!

Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.

képviselőtől:

Kuntler utazásiroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86

SPORT KOZLONY

Nyilatkoznak a Ferencváros vezetői a Bindea-ügyben

Repülőgépen szállították haza a Ripensia súlyosan bántalmazott szélsőjét
Hogyan kezelnek vendégeket az FTC-pályán?
Weisz István, az Üllői-uti pálya „cerberusának” minősíthetetlen eljárása
Praszler és az uccai mérleg

A Ripensia mérkőzésével kapcsolatos budapesti kirándulás felejthetetlen emléke marad az azon résztvevőknek és a kellemes impressziók egész sorát gyűjtötték a kirándulók, de a Ferencváros—Ripensia mérkőzés utáni előggé el nem ítéhető események megkeserítették még azoknak a szájaizét is, akik csak nem is állnak közel a Ripensiahoz, de a brutalitásokat a sportból szeretnek kikapcsolni.

Beszámoltunk már részletesen arról, hogy miként történt a vasárnapi sportbírány, amely példátlanul áll a nemzetközi sportkrónika könyveiben és amelynek még bizonyára mélyreható következményei is lesznek és most még csak annyit kívánunk hozzátenni, hogy Bindea, aki több súlyos sebet ejtettek vandál megátadói, csak hétfőn reggel tért magához önkívületi állapotából. Hazaszállítása iránt megtörtént az intézkedés és a játékost kedden repülőgépen hozták az országba.

Maga a vasárnapi mérkőzés igen szép és élvezetes játékot hozott: a Ferencváros kétszámú nagybajnoki játéktudásával, megérdemelten győzött. Polgár a mezőny fölé nőtt és remek labdákkal tömte társait, elől pedig Sárosi dr. volt az, aki körültekintő, ötletes játékkal a primhegedűt játszotta.

A Ripensia — el kell ismernünk — kondíció és taktika szempontjából alulmaradt. A játékosok becsülettel küzdöttek, a védelemben Pavlovici egyenesen brillírozott, de kivüle csak a két hátvéd, Bindea és Dobay érték el az igazi középeurópai klasszist.

Az első félidőben a Ripensia látszott az Üllői-uti pálya város fele eső kapujánál, a második félidőre pedig a Timisoara—Temesvári csapat jobbszárnyá került a hírhedt B) közép tribünje elé. Bindea nem a legelkeszebben fogadták a budapesti szurkolók és a kistermetű szélső az óváció elől összekötőbe menekült, míg a szélen Beke játszott. A ferencvárosi drukkerék közül sokan nem vették észre a cserét és Bekét szidták és gúnyolták Bindea helyett.

A pálya impozáns látványt nyújtott a feltérhűnőkkel és zsufolt állóhelyekkel és a játékosok seimes zöld gyeppel. Rendezők szőnyeg tartották fenn a rendet és a főfelügyelet szála Weisz István, az FTC-pálya köznépszerűtlensége örvendő igazgatójának kezében futott össze. Weisz cerberus a főbejáratnál meresztette szurkos szemét a bejövőkre és a jegynélkülieket kérihetetlenül visszavazarta. Nekünk — sajnos — volt jegyünk az öltözőkkel ellentétes oldalon lévő B) tribünre, ezt az oldalt azonban az öltözői oldaltól nitó választja el, amely ajtó a főbejárat közelében van. Ezen ajtó felé igyekeztünk a mérkőzés előtt, hogy az öltözőben a csapatösszeállításokat megtudjuk és az öltözői hangulatot papírra rögzítsük. A hírhedt és idegbeteg pályagazgató azonban utunkat állta és bemutatkozásunkat, valamint igazolványunk bemutatását be sem várva, visszatérésre utasított a B) tribün oldalára, amivel hivatásunk teljesítésében akadályozott meg bennünket. A félidőben hasonló volt a helyzet, a Ferencváros intelligensebb vezetői közül a B) tribün oldalán sem volt látható, Weisz ur vasszigora pedig lehetetlenné tette, hogy a félidőben, vagy pedig a mérkőzés végén nyilatkozatokat szerezzünk és így a Bindea elleni merénylőtről is csak a Budapesten este 10 óra után már megjelenő Nemzeti Sportból értesültünk. Nem vitás, hogy az ilyen Weisz István vaskalaposság nem szerez híveket a magyar labdarugásnak.

A Ferencváros vezetősége elnézi Weisz István melléfogásait, mert ténylegesen sokszor sikerül távol tartania a krónikus botyásokat, azonban hiányzik belőle a kellő intelligencia és tapintat, valamint az az érzék, hogy miként kell bánni vendégekkel, akiket nem hozhat közös nevezőre az ő „társaságát” képező jegycsalókkal.

Szombaton megnéztük a margitszigeti nyitott uszodát, amely a modern technika valóságos csodája. Remek tribünök övezik az uszoda medencéit, amelyek a sportszerű követelményeknek százszázalékosan megfelelnek. Impozáns külsőségek közepette folyt le a német—magyar uszóiadal, mely mint ismeretes a német uszók győzelmével végződött. A magyar sztárok közül főbben nagy csalódást keltettek, így elsősorban Csik dr., aki sem a 200 méter (a stafétában), sem pedig a 100 méter (a stafétában) nem tudta formáját kiuszni. Nagy csalódás volt a magyarok számára Gróf Ödön szereplése a 400 méter, de az UTE uszója az 1500 méter regresszáta magát. Az uszóverseny egyik legszebb száma volt a műugróverseny, amelyen a német Weiss és a magyar Hidvéghy klasszikus szépségű ugrásokat mutattak be.

Részvett a budapesti kiránduláson Praszler Gyula, az AMEFA többszörös (kétszeres!) válogatott játékosa is, akit a magyar fővárosban is számosan ismertek, — ha bemutatkozott. Praszler különös szenvedéllyel vetette magát a Budapesten lépten-nyomon elszórtan található uccai mérlegekre és két és félnapos tartózkodása alatt legalább 15-20 alkalommal ellenőrizte testsúlyát, amely az egyes mérlegek szerint 65 és 75 kilogram között váltakozott. Praszler elhatározta, hogy tapasztalatait „Az uccai mérleg és a testsúlyellenőrzés” cím alatt tanulmány formájában fogja megörökíteni és most már csak kiadót keres a remekműhöz.

A Bindea-ügyre visszatérve az audiatúr et altera pars elve alapján ideiktatjuk a Ferencváros több vezetőjének nyilatkozatát. Usetty Béla dr. a következőket mondotta:

— A legteljesebb mértékben elitélem a sportemberhez nem méltó cselekedetet. Ami történt súlyosan elítélendő. Az eset után rögtön megindítottam a vizsgálatot. Még nem derült ki, hogy ki verte meg Bindeát.

Arról nem tudok, hogy ferencvárosi játékos követte volna el a dolgot. Ha azonban megállapítjuk, hogy Ferencvárosi játékos feladkozott meg magáról akkor a legsúlyosabb következmény lesz a dolognak. Végtelenül sajnálom, hogy ilyen eset történt a Ferencváros—Ripensia mérkőzés után. De ugyanakkor megegyezően hangsúlyozom, nem tartom valószínűnek azt, hogy Bindeát ferencvárosi játékosok verték volna meg. Ma délelőtt dr. Melly Béla alelnökünk mindent elkövet, hogy a kérdéses ügyben minden részlet tisztázódjék.

Beszéltünk vitéz Kemenessy Sándorral, a Ferencváros igazgatójával, aki a következőket mondotta:

— A vizsgálatot lefolytatjuk és akiket a botrány ügyében bűnösnek találunk, azokkal szemben kíméletlenül eljárunk. Ettől függetlenül levelet intéztünk a Ripensia elnökéhez, amelyben a sajnálatos esetért elnézésüket kérjük és sajnálkozásunknak adtuk kifejezést. Az ügyet teljesen kivizsgáljuk. Az elmúlt huszonnégy óra kevés volt ahhoz, hogy teljesen tisztán lássunk ebben a kellemetlen ügyben.

Végleges az 1940. évi olimpiász Helsinkiben

London. A nemzetközi olimpiai bizottság fészolítása az olimpiász megrendezésére ma elment Helsinkibe.

Ezt a fészolítást megelőzte Anglia, illetve London visszalépése. Az angolok, akik előzőleg igényt támasztottak az 1940. évi olimpiász megrendezésére a japánok lemondása esetén, visszaléptek Finnország javára és most teljes erejükkel támogatják a helsinkji olimpiai játékok előkészületeit.

Az a körülmény, hogy — mint a Times jelenti — Finnország elhagyja a káprázatos propaganda-ünnepélyeket. Angliában megnyugvást keltett, mert ez visszakanyarodást jelent az eredeti olimpiai gondolathoz, amely versenyekből és nem káprázatos ünnepélyekből kívánta felépíteni a békének ezt az ünnepét.

Valamennyi finn reggeli lap terjedelmes cikkekben foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy Helsink város a 1940. évi olimpiai játékok

rendezését átvegye-e. A sajtó véleménye szerint Finnország a játékok rendezését még most is magára vállalhatja, természetes azonban, hogy a külföld nem számíthat arra, miszerint Helsink a játékokat a nagy államok fővárosához méltó keretek között fogja rendezni.

Tokió lemondja az olimpiász előjátékait is

Japán a három nemzet közötti (Japán—Németország—Olaszország) atletikai mérkőzést pénzügyi okokból szintén lemondta.

csar ugy klapabol!

A július 10-ki Ferencváros—Ripensia mérkőzéssel kapcsolatban a KK-bizottság Copolla olasz delegátus aláírásával táviratot intézett az FRFA-hoz, amelyben közölte, hogy a Ripensiat 7000 lei pénzbüntetésre ítélték a mérkőzés alkalmával történt kilengések miatt.

A Középeurópai Kupa mérkőzések elődöntőire a vasárnapi eredmények alapján a Genova, Slavia, Ferencváros és Juventus kvartett kelték magukat. Vasárnap a következő beosztásban kerülnek lebonyolításra a mérkőzések:

Genovában: Genova 93—Slavia.
 Torinóban: Juventus—Ferencváros.

A „Gazeta Sporturilor” a Cluj—Kolozsvári „Patria” híradása nyomán közli, hogy Cărea tiszteletadó, a Cluj—Kolozsvári Victoria elnöke lemondott az egyesületben viselt tisztségéről.

Stoffa Sándor, az AMEFA új edzője megkezdte Aradra és minden valószínűség szerint szerdán, vagy csütörtökön megkezdte az edzést az AMEFA játékosokkal. Július 31-én kerül sorra az első edzőmérkőzés, majd Timisoara—Temesváron és Resija—Resicau vendég szereplnek a piros-feketék, a bajnokság nyitányát megelőző héten pedig Aradon játszik az AMEFA.

O Siriana—Vulturii (Galsa) 4:2 (1:1). Durva, emberemenő játékkal győzött a Siriana. Góllövők a Siriana részéről Ráduly (2), Dragos, Bucălanu, — a Vulturii góljait Marienuți rugta. A mezőny legjobbjai Ráduly és Jivan.

O VARJASSY LESZ A GLORIA EDZŐJE. A Gloria csapata ugyancsak megkezdte a közeli napokban az edzéseket és azokat Varjassy fogja vezetni, aki alighanem sikerrel tölti majd be az edzői tisztséget. A Gloria augusztus 7-én Aradon mérkőzik, ezt megelőzően pedig július 31-én Timisoara—Temesváron játszik a Chinezul-ILSA ellen.

O Gál Lajos a marathoni futóbajnok. Nagy érdeklődés mellett bonyolították le Cluj—Kolozsváron a marathoni futóbajnokságokat, amelyeken 11 futó állt starthoz. A versenyt azonban csak 5 futotta végig. A győzelmet Gál Lajos, sokszoros bajnok szerezte meg, aki 2 óra 55 p. 37 mp. alatt futotta le a távot. Második Zinopol 3 óra 20 p. 08 mp., 3. Botez 3 óra 32 p., 4. Opreanu 3 óra 41 p., 5. Mircea 3 óra 49 p.

Utazzon a Földközi-tengeren

és dalmáciai partoknál (Constanța-Velence) a

„LOVGEN” luxushajóval
 július 14, aug. 18, szeptember 15

Heti kirándulások I s t a n b u l - b a

Látogassa meg a

szegedi szabadteri játékokat budapesti tartózkodással.

Információk és prospektusok:

ORT. Org Romana de Turism S. A. R.
 Bucuresti, Calea Victoriei 70.
 Timisoara, Str. Venetia No. 2.

Aradi teniszezők sikerei Resita - Resicán

Az UDR rendezésében bonyolították le Resita-Resica teniszbajnokságát és a versenyen az aradi teniszezők szép sikereket értek el. A férfi egyes versenyt Farkas Sándor (Hellas) nyerte, a férfi páros versenyben pedig a Farkas (Hellas) - Albert (RPA) pár győzött, de szép és értékes helyezéseket is értek el aradi versenyzők. Az eredmények az alábbiak:

Férfi egyes: 1. Farkas, 2. Tunei, 3. Willer és dr. Crăznic. A döntő eredménye: 6:4 6:0. Starthoz 32 versenyző állt.

Női egyes: (16 induló). 1. Stroblné, 2. Buchwald, 3. Crăznic dr.-né és Görög. A döntő eredménye 4:6, 6:3, 6:3.

Férfi páros: 1. Farkas-Albert, 2. Crăznic dr.-Kuszalik, 3. Vlad-Lőrinczy és Awender-Sporiosu. A versenyszámban 16 pár startolt és a döntő eredménye 6:4, 6:2.

Vegyes páros: (16 pár). 1. Stroblné-Tunei, 2. Crăznic dr.-né-Crăznic dr., 3. Buchwald-Farkas (Deta) és Jászberényi-Lőrinczy. A döntő eredménye 6:1, 6:4.

Br. Andrányi Lajosné és Br. Andrányi Károlyné szeptemberben veszi át az aradi Szociális Misszió Társulat vezetését

Az aradi Szociális Misszió Társulat a közgyűlést előkészítő választmányi ülésén a közelmúltban elhunyt Vásárhelyi Janka elnöknő helyére br. Andrányi Lajosné jelölte és a diszelnöki tisztség betöltésére br. Andrányi Károlynét kérték fel. Br. Andrányi Lajosné és br. Andrányi Károlyné elfogadta az aradi Szociális Misszió megítélt ajánlatát. A diszelnöknő és az elnöknő ünnepélyes beiktatása a szeptemberi közgyűlésen történik.

Huberman tökéletesen meggyógyult

Összeállították a művész őszi és téli programját

Budapestről jelentik: A művészvilág örövendetes hírt kapott Montecatini-ből. Huberman Broniszláv, akit mint ismeretes, súlyos repülőkatasztrófa ért, teljesen meggyógyult és októberben megkezdheti művészi turnéját. Négytagú orvosi konzilium vett részt azon a kétnapos tanácskozáson, amely Huberman egészségi állapotát vizsgálta. A konzilium után kiadott jelentés szerint a művész tökéletesen meggyógyult és néhány hétig tartó technikai kezelés után (az ujjak masszírozása) megkezdheti hangversenykörútját.

A nagy hegedűvirtuóz impresszáriója már össze is állította az első hat hónap művészi programját. Hollandiában kezdődik a körút. Utána Toscaninival Palesztinába utazik Huberman, ahol három hangversenyt ad. Ezután jönnek sorra a nagyobb európai városok: London, Páris, Zürich, Prága, majd Budapest.

A tervezet szerint január első napjaiban érkezik Budapestre Huberman és két hangversenyt ad. Az egyiket zenekari kísérettel, a másikat pedig szólóban. A két koncert között egy hetet a magyar fővárosban tölt a mester, aki meglátogatja fiát, Huberman Jánost.

A hegedűművész orvosi engedélyével már naponta három-négy órát gyakorol.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Őszig elkészítik az ország nemzetgazdasági kódexét

Számos gazdasági jellegű törvény módosításra kerül

Az új alkotmány életbeléptetése után a kormány hangsúlyozta, hogy egyik legfőbb gondja gazdasági életünk újjászervezése lesz. Ugyanakkor bejelentették azt is, hogy egységes gazdasági irányvonal biztosítása, valamint a gazdasági vonatkozású törvények egymással gyakran ellentétes intézkedéseinek eikerülése végett, gazdasági tervet dolgoznak ki és az ebben megszabott irányelveknek, elgondolásoknak megfelelően, illetve azok keretében hajtják végre a gazdasági újjáépítés munkáját.

Ennek az országfejlesztő gazdasági tervnek elkészítésével annak idején a legfelsőbb gazdasági tanácsot bízták meg. Ez a tanács eddig már több ülést tartott, amelyen az ország legkiválóbb gazdasági szaktekintélyei vettek részt és leszögezték azokat az elveket, amelyek a gazdasági terv alapjait képezik majd.

A legfelsőbb gazdasági tanács egyik elgondolása az, hogy el kell készíteni az ország nemzetgazdasági kódexét, amely magában fog-

lalja majd a termelésre, elosztásra és forgalomra vonatkozó összes törvényes intézkedéseket. Ennek a kódexnek elkészítése számos törvény módosítását vonja maga után, köztük olyanokat, amelyeket az új alkotmány értelmében amugyis módosítani kell. Így módosításon esnek át majd: a mezőgazdasági törvény, a bányatörvény, az uttörvény, az energiatörvény, az állami javak értékesítéséről szóló törvény. Ezeket a külön törvényeket — megfelelő módosításokkal — a nemzetgazdaság egységes kódexébe foglalják össze, amely arra lesz hivatva, hogy a nemzeti termelés harmonikus fejlődését biztosítsa.

Constantin Argetoianu királyi tanácsos, a legfelsőbb gazdasági tanács elnöke, azt kívánja, hogy ez a kódex a fentemlített gazdasági tervvel egyidejűleg készüljön el. Összel több bizottságot neveznek ki azzal a céllal, hogy összhangba hozzák a különböző gazdasági jellegű törvényeket.

Még ebben az évben összeírják az összes városi és falusi ingatlanokat

Az egyenesadó törvény értelmében tudvalevőleg minden öt esztendőben össze kell írni a mezőgazdasági, valamint a városi ingatlanokat. A legutóbbi összeírást a múlt év őszén kellett volna végrehajtani, de ekkor a határidőt egy esztendővel elhalasztották.

Ebben a pénzügyi évben új adókievetések tudvalevőleg nem voltak, hanem a múlt évi adót írták át egyötöd emeléssel, úgy, hogy a pénzügyi szervek nincsenek annyira elhalmozva munkával és ezért az idén könnyebben ke-

resztülvihető az ingatlanok összeírása az új adókievetések előkészítése végett.

A pénzügyminiszteriumban már el is készültek azok a kérdőívek, amelyeket az ingatlan tulajdonosoknak ki kell majd tölteniök. A jövő hónapban kinevezik azokat a bizottságokat, amelyek az egyenes adó törvény 77. szakasza értelmében az összeírást eszközlik. A bizottságok szeptemberben kezdik meg munkájukat, amelyet előreláthatólag november végéig fejeznek be.

Tamasdan Vasile az aradi Kereskedelmi és Iparkamara kormánybiztosa

A Monitorul Oficial július 18-iki számában megjelent a királyi dekrétum, amelynek értelmében a Banca Nationala fiókjainak igazgatóit kormánybiztosoknak nevezik ki a Kereskedelmi és Iparkamarák mellé.

A rendelkezésnek megfelelően az aradi Kereskedelmi és Iparkamara kormánybiztosa, Tamasdan Vasile, a Jegybank aradi igazgatója lett. Tamasdan Vasile kiváló gazdasági tudását és rátermettségét a miniszterium már eddig is értékelte, amennyiben a Banca Nationala aradi igazgatója július 18-ig tagja volt a Kamara igazgató tanácsának. Ez a megbízatása azonban kormánybiztossá való kijelölésével egyidejűleg megszűnt.

Tamasdan Vasile a törvény által megkövetelt hivatali esküt kormánybiztossá való kinevezése alkalmából már le is tette az aradi törvénszéken.

Mennyit jegyeztek a magyar- országi vezető pénzintézetek

az egymilliárd pengős beruházási kölcsön első kibocsátásából?

Budapestről jelentik: A nemzeti beruházási kölcsön 125 millió pengős első transzáknak június 15-én történt kibocsátásáról megjelent hivatalos közlemény szerint a fővárosi pénzintézetek 35 millió pengőt jegyeztek. A kölcsön kibocsátási feltételei szerint a jegyzett összegek három részletben kerülnek befizetésre. Az első 32%-os részlet július 15-én, a 2-ik 34%-os szeptember 10-én és a 3-ik ugyancsak 34%-os november 10-én kerül kiegyenlítésre. A fővárosi pénzintézetek a TEBE által minden évben megállapított ugynevezett bankári kvóták arányában vettek részt a első kölcsön jegyzésében.

Ezek a kvóták azonban a Magyar Általános Takarékpénztár fuziója következtében most bizonyos korrekcióra szorultak. Ezeknek figyelembe vételével a pénteken befizetett 35 millió összegből a vezető pénzintézetekre körülbelül a következő összegek esnek: Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 7.5 millió pengő, Magyar Általános Hitelbank 7.1 millió pengő, Pesti Hazai Első Takarékpénztár 3.1 millió, Angol-Magyar Bank 3 millió, Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank 2.8 millió, Magyar-Olasz Bank 2.5 millió, MOKTAR 1.7 millió, Hazai Bank 1.3 millió pengő, Oesterreichische Creditanstalt Wiener Bankverein magyarországi fióktelepe 1 millió pengő.

= Fokozzák Olaszországba irányuló kivitelünket. A Corriere della Sera legutóbbi számában terjedelmes cikkben foglalkozik az új román-olasz kereskedelmi szerződés aláírásával. A cikk megállapítja, hogy újabb lehetőségek nyílnak ennek az egyezménynek nyomán Románia olaszországi kivitelének fokozására. Főképpen élőállatkivitelünk fejlődik majd előreláthatólag, valamint fakivitelünk is, mert az Anschluss bekövetkezése óta az osztrák fát Németország használja fel és az olasz piac ezért Romániára van utalva.

HETENKÉNTI TÁRSASUTAZÁS

PÁRISBA és ISTANBUL

Jimboliától Lei 6.100—12.400

Constanta-tói Lei 4.200—5.950

Felvilágosítással szolgál és beiratkozásokat eszközöl az

„EUROPA“

Román Nemzeti Utazási és Idegenturizmus vállalat
Aradon: „EUROPA“ Strada Regina Maria 10.

Rádióműsor

— Romániai Adásrészlet —

SZERDA, JULIUS 20.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezeken. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. A Grigoras Dinicu-zenekar játéka. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Constantinescu, Borgman, Emil Montia, Kreisler, Citorani, Lenoir. 15.20: Közlemények. A nap visszhangja. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Könyv- és folyóiratszemle. 19.15: Román zene gramofonlemezeken. 20.15: Rádióegyetem. Dr. D. Hurmuzescu tanár előadása a rádióról és az időjárásjelenségekről. 20.30: Hangverseny különböző hangszereken. I. Kiazim Grigore (mandolin). II. Dr. Lucian Galperini (zenélő fűrés). III. Gilly Stiplosen (hawai-i gitár). 21.10: Alex. Marcu egyetemi tanár előadása Olaszországról. 21.35: Alexandru Grozuta román dalokat énekel. 21.50: Tánczene gramofonlemezeken. A következő szerzők művei: Castellanos, Nicholls, Gershwin, Martinez, Lucchesi, Doelle, Weeno. 22.30: Hírek. Sport. 22.45: Zene. 23.45: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények, 11: Hírek. 11.20: Az iparos és az irodalom. Irta Nagy Sarolta dr. (Felolvasás.) 11.45: Egy magyarszármazású karmesterzseni. (Nikisch Artur.) 12.10: Nemzetközi vízielőzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Ákom Lajos énekegyüttese. 13.45: Hírek. 14—15.30: Hanglemezek. Közben kb. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árólambahírek, piaci árak, élelmiszer árak. 17.15: A rádió diákfelőrája. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Az ifjuságnak munkája a légtalomban. 18.20: Rácz-Tarlósi Pál és cigányzenekara. 19.30: Szent Jeromos-Balogh József előadása. 20: Kertész Lajos énekel, zongorán kíséri K. Kain Kató. 20.30: Marconi. Rádiójáték. Irta és rendezi Csánydy Gy. Utána kb. 22.20: Hírek. 22.45: A rádió szalonzenekara. 24: Hírek angol és francia nyelven. 0.10: Közvetítés a Baross-kávéházból. Csorba Dezső és cigányzenekara játszik. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19.30—19.55: Tánclemez. 20—20.25: Ady Lőrincé, Hóry László előadása. 20.30—22: Az Országos Postászenekar műsora.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 21.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezeken. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. Orosz zene gramofonlemezeken. A műsorban a következő szerzők művei: Rimski Korsakoff, Strawinsky, Liadoff, Borodin. 15.20: Közlemények. Idegen aktualitások. 19: Időjelzés, időjárásjelentés, 19.02: Híres karmesterek vezényelnek. (Gramofon.) 20.10: Radu Petrescu irodalmi elő-

Bécsből jelentik: Bűrckel birodalmi biztos, minden hivatalos bejelentés nélkül kedden éjszaka szabadságra utazott Németországba. A hír úgy pattant ki, hogy a Bécsben élő külföldi újságíróknak bizonyos információkra volt szükségük, keresték Bűrckelt, de kiderült, hogy a birodalmi biztos már nem tartózkodik Bécsben. Gyors elutazását kapcsolatba hozzák azokkal a sikerekkel, amelyeket a régi osztrák nemzeti szocialisták értek el Hitlernél legutóbbi berchtesgadeni látogatásuk során. Az osztrák nemzeti szocialisták addig intrikáltak Bűrckel ellen, amíg végül is visszahívták a birodalmi

biztos. Bécsi politikai körökben úgy tudják, hogy Bűrckel, minden ellenkező híradással szemben nem fog visszatérni eddigi állomáshelyére és állását valamelyik osztrák nemzeti szocialista fogja betölteni. Hogy ki legyen Bűrckel utóda, afelől még nem történt döntés, de annyi bizonyosnak látszik, hogy a birodalmi biztos funkcióját nem szerezheti meg Seyss-Inouart, aki kegyvesztettnek számít Berlinben. Bűrckel helyettesévé ideiglenesen Klausner őrnagyot, az osztrák nemzeti szocialista mozgalom régi előharcosát nevezték ki.

Verses felszólalást tartott az új szovjettanácsban egy költő-tanács tag

Figyelmetkeltő adatok a szovjet új parlamentiéről

Moszkvából jelentik: Amint a bucaresti Timpulban olvassuk, tegnap ült össze harmadjában a Kremlben a legfelsőbb szovjettanács. A mandátum-vizsgáló bizottság elnöke, Eha-korin felolvasta a bizottság jelentését, mely szerint a szovjetköztársaság 727 választói körzetében a legnagyobb rendben folyt le a választás. Egyetlen esetben sem peticionálták meg a képviselőválasztást.

A mandátum-vizsgáló bizottság jelentéséből érdekes adatok kerültek napvilágra. A 727 képviselő közül 568 tagja a kommunista pártnak, míg a többi pártonkívüli. A szovjet parlament foglalkozás szerinti összetétele a következő: 339 munkás, 195 földműves, 193 tisztviselő és egyéb szellemi foglalkozású. Képviselve vannak a parlamentben a kolhazisták, az egyetemi tanárok, a mérnökök, az orvosok, a

a vörös hadsereg tagjai, a hadsereg és a haditengerészet politikai tanácsadói és külügyi népbiztosság munkatársai.

A 727 képviselő közül 157 nő tagja van az első szovjet parlamentnek. Tíz képviselő nem érte el huszadik életévét, 57 pedig 21 és 25 év között van.

A jelentés vitájához hozzászólt Lebedev Kumacs szovjet költő, felszólalásának az adta meg az érdekességet, hogy beszédét versben mondta el. A képviselőház elhatározta, hogy a parlament tagjainak havi hatszáz rubel fizetést ad, ezenkívül pedig szabad utazást biztosít valamennyiüknek a szovjet vasutakon és hajókon.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

adása. 20.25: Gh. Stefanescu énekhangversenye. 20.50: Th. Sibiceanu modern zeneszámokat ad elő zongorán. A műsor második részében amerikai hangosfilmekből játszik. 21.45: Művészeti aktualitások. Utána: A rádiószalonzenekar hangversenye. Vezényel: Constantin Bobescu, Eugen Popescu énekszámokat ad elő. A műsorban a következő szerzők művei szerepelnek: Bach, Lindemann, Tosti, Fa-la, Liadoff, Lehár, Waldteufel. 22.30: Hírek. Sport. 22.45: Zene. 23.45: Hírek a külföldre németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények, 11: Hírek. 11.20: Emlékezés a Baross-kávéházi eseményre. (Felolvasás.) 11.45: A törvényes munkásvédelem fejlődése. 12.10: Nemzetközi vízielőzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés, 13.05: Rendőrszenekar. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízá-

állásjelentés. 14.30: Radics Béla és cigányzenekara. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árólambahírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: Nyári asztal. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Tánclemez. 18.45: Katolicizmus a francia irodalomban. 19.15: Höchtl Margit zongorázik, Matuska Miklós énekel, zongorakísérettel. 20.15: Hírek szlovák nyelven. 20.20: Seta Göcsejben. Közvetítés. 21.05: A rádió szalonzenekara. Közben 21.30—21.45: A rádió külügyi névvelőrája. 22.20: Hírek, időjárásjelentés. 22.40: Rigoletto. Opera három felvonásban. (Hanglemezről.) Zenéjét szerezte Verdi. A II. felvonás után kb. 0.10: Hírek német és olasz nyelven.

Budapest II. 19.30—19.55: A bányászok művésze. 20—21: Hanglemezek. 21.05—21.25: Hírek. 21.30—22.30: Közvetítés a Debrecen étteremből.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 20 lej. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lej. :: szó 2 lej

ALKALMAZÁS

Jólfiző mindenest hosszú bizonyítvány-nyal feiveszek. Calea Radnei 44. 4664

Falusi háztartásba perfekt főzőnőt keresek. Esetleg házaspárt minden munkára. Dr. Tirea Mihainé, Pui (Jud. Hunedoara). 4658

LAKÁS

Emeleti, térernyilő egyszobás alkovos lakás festve és mázolja azonnal kiadó. Piața Impăratul Traian 1. 4595

Csendes, összkomfortos, modern és garantáltan féregmentes 3 szobás lakást keresek, lehetőleg magánházban a Piața Avram Iancu közelében, november 1-re. Cimeket „Pontos fizető” jellegére a kiadóba kérek. 4054

Irodának, stb. kiadó 2 szaterén helyiség közel a törvényszékhez. Cim a kiadóban. 4040

Egy szoba fürdőszobával és mellékhelyiségekkel aug. 1-re kiadó. Str. Oituz 111. 4647

Három és kétszobás összkomfortos lakások novemberre kiadók. Elemér, Str. Bratianu 5., Terápiával szemben. 4655

Törvényszéki villasoron négyszobás, összkomfortos modern lakás aug. 1-re kiadó. Str. Dumbrava Rosie 7. 4661

VETEL-ELADÁS

Használt, jó karban levő linoleumszönyegek eladók. Cim a kiadóban. 4660

INGATLAN

Tanvabirtok Aradhoz közel eladó. Bővebbet: dr. Székely, Str. Moise Nicoara 10. 4663

KÜLÖNFÉLEK

Victoria-bank épülettől a strand közötti utvonalon 1 drb. nyakkendő, tüvel elveszett. Becsületes megtaláló utalom ellenében adja le Apponyi Testvérek cégnél. 4662

Dióhálók, ebedlők,

kombinálszekrény, vóasztalok, csillárok, tüstölt tölgy uriszoba, antik náló, bicdermayer üldgarn-túra, fiókos seoretair, antik szekrények és vitrinek nagy választékban.

Zálogköcsönöket

szövetünk. Előleglet adunk, zálogcéduláját oloson noszabbítjuk.

TEMPO bizományi üzlet, F scher Eliz-palota.

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorkat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlászolmit. — Vásárolok lakásban és padlason heverő bármilyenmü felesleges holmit, lim-lomot stb Vidékre is megyek. Cimeket lakasomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra nazhoz jövök. Gojdu-uca 5.

Steiner Sándor.

Telefon 26-15. Telefon 26-15.

Pálmai-féle üzletház,

30 év óta fennálló füszerüzlettel, jóforgalmu vendéglövel, teljes berendezéssel, 3 szoba konyhas lakással, szép kerthelyiséggel elköltözés miatt eladó. Pálmai kereskedő, Micalaca-Noua.